



Eerste concernrapportage 2024

Stand per 30 april 2024

Auteur

M. Ruigrok

Registratienummer

24.0249513

Datum

8 mei 2024

Versie

0.2

Status

Concept (voor D&H)

Afdeling

Financiën, Control & Belastingen



Inhoudsopgave

1. Algemeen beeld	4
1.1 Inleiding	4
1.2 Leeswijzer	5
1.3 Samenvatting maatschappelijke effecten	5
1.4 Exploitatie en investeringen	9
2. Treasury	12
3. Personeel	13
4. Kredietoverschrijdingen en exploitatie	14
4.1 Kredietoverschrijdingen	14
4.2 Exploitatie naar kosten- en opbrengstensoorten	15
5. Toelichting maatschappelijke effecten	17
5.1 Waterveiligheid	18
5.2 Voldoende water	22
5.3 Gezond water	26
5.4 Schoon water	28
5.5 Veilige (vaar)wegen	34
5.6 Crisisbeheersing	35
5.7 Bestuur en Organisatie	37
6. Samenvattingen	41
6.1 Thema's Waterplan 2022-2027	41
6.2 Programmarapportages	46
7. Afkortingenlijst	49

Dashboard T1 2024

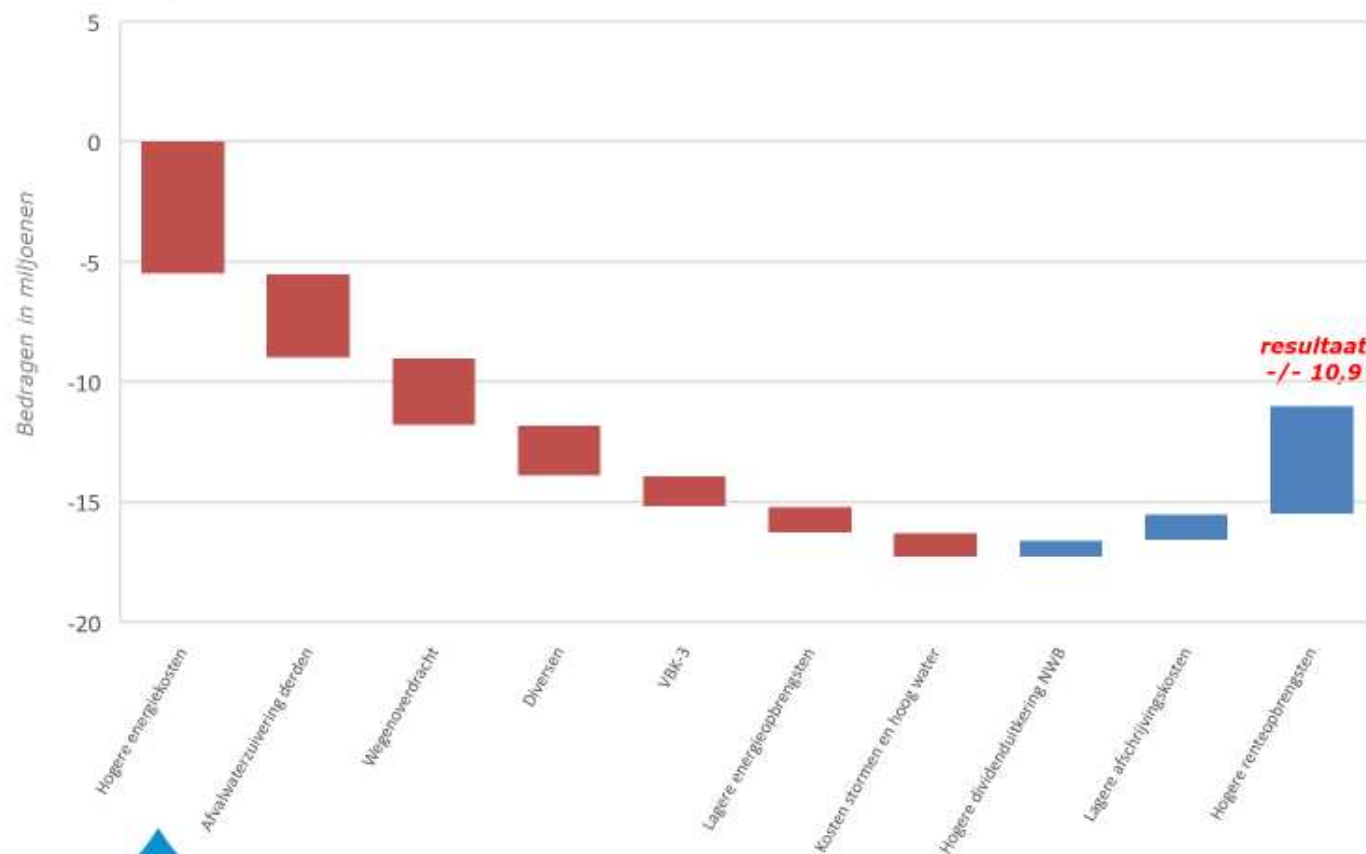


Prestaties

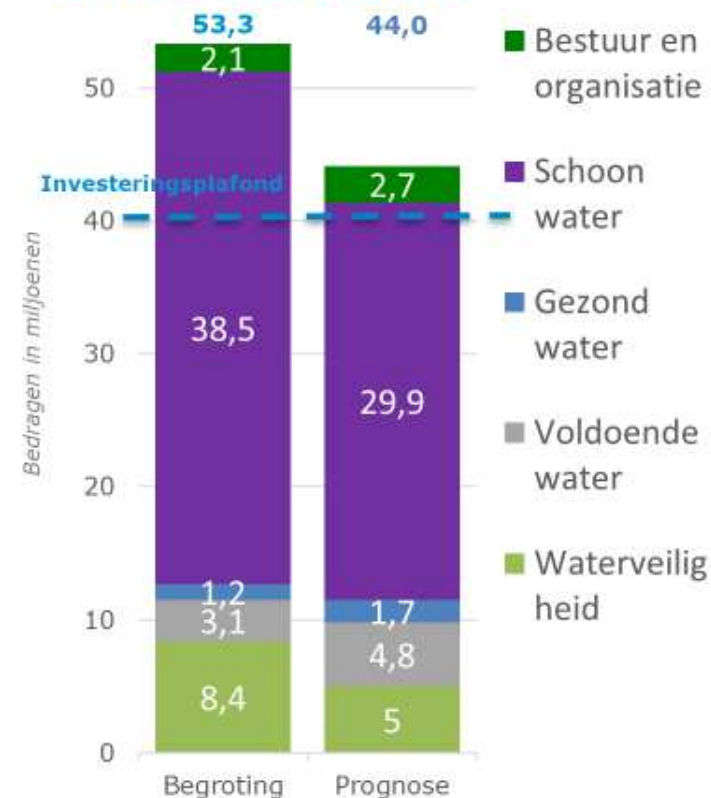


Mijlpalen

Exploitatie



Investerings





1. Algemeen beeld

1.1 Inleiding

Voor u ligt de eerste concernrapportage van 2024. Hierin doen we tussentijds verslag over de voortgang van onze activiteiten. Dit doen we op hoofdlijnen, waarbij we de afwijkingen weergeven. In deze rapportage worden ook de thema's van het Waterplan 2022-2027 belicht.

Net als eind vorig jaar kenmerkt het begin van dit jaar zich door hevige neerslag. Het watersysteem heeft hierbij naar behoren gefunctioneerd. Bij het energiecontract met Huisvuilcentrale (HVC) wordt op een andere manier afgerekend dan waar in de begroting rekening mee was gehouden¹. Daarbij zijn de netbeheerkosten hoger. Dit tezamen zorgt voor hogere energiekosten dan begroot. Vanwege het oplossen van de schadebeelden die zijn ontstaan door de stormen en het hoge water van de afgelopen periode hebben we hogere kosten. De energieopbrengsten zijn lager door met name een lagere teruglevering van elektriciteit door een lagere marktprijs. Daarnaast zijn de kosten voor afvalwaterzuivering door derden hoger vanwege een tariefsaanpassing en maken we extra kosten voor de wegenoverdracht om te voldoen aan de overeengekomen kwaliteitseisen van de wegenoverdracht. Naast hogere kosten en lagere opbrengsten zijn de rentebaten hoger door een hoger rentepercentage. Ook ontvangen we een hogere dividenduitkering van de Nederlandse Waterschapsbank (NWB). In de prognose is rekening gehouden met deze verschillen in kosten en opbrengsten. Hierdoor wordt een negatief exploitatiesaldo van € 10,9 miljoen ten opzichte van de begroting verwacht. In dit exploitatiesaldo is nog geen rekening gehouden met de verkoopopbrengst van de werf op Texel aangezien het verkoopproces gaande is ten tijde van het opstellen van de concernrapportage.

De uitvoering van het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP) vordert en we hebben de innovatieprijs gewonnen voor het detecteren van scheuren in dijken met drones door *artificial intelligence*.

Het nieuwe gemaal de Waardse Dijk in Heerhugowaard is feestelijk geopend. Het programma Wateropgave 1.5 is, op enkele restpunten na, gereed. De eerste vijf projecten van het programma Wateropgave 2.0 zijn opgestart. De belangstelling voor de Kaderrichtlijn Water (KRW) neemt toe. Dit leidt tot vragen, Woo-verzoeken en oproepen tot aanvullend onderzoek of monitoring van stoffen. Hierdoor wordt een groot beroep gedaan op de schaarse kennis van (chemische) waterkwaliteit. Het aantrekken van extra capaciteit op dit gebied heeft daarom de hoogste prioriteit.

Momenteel wordt de aanpak van 'De Grote Verbouwing Waterketen' voorbereid en in het najaar aan het algemeen bestuur voorgelegd. De ingezette maatregelen voor klimaat- en energieneutraal lopen door in aanloop naar het nieuwe klimaatprogramma met doeljaar 2035.

De werkdruk in de organisatie wordt structureel als hoog ervaren. In 2024 trachten we met tijdelijke oplossingen en inhuur waar mogelijk de werkdruk te verlagen. In het meerjarenperspectief 2025-2029 spelen we in op toekomstige ontwikkelingen die op ons afkomen, waardoor per saldo de werkdruk moet gaan afnemen.

¹ In het meerjarenperspectief 2025-2029 is rekening gehouden met de huidige contractvoorwaarden (afrekensystematiek).



De investeringsprognose is € 9,3 miljoen lager dan de investeringsbegroting van € 53,3 miljoen. Dit komt onder andere door het niet voordoen van begrote risico's bij de verzelfstandiging van rwzi Beverwijk, het later aanvangen van de vernieuwing van rwzi Wieringen, een verschuiving van het traject Den Helder voor de waterbouwasfalt en een latere gunning van de groen gasinstallatie op de rwzi Den Helder.

1.2 Leeswijzer

De eerste concernrapportage is opgebouwd uit drie delen:

- een algemeen deel op hoofdlijnen (hoofdstuk 1);
- een deel waarin we in detail beschrijven wat we hebben gedaan om de beoogde effecten te bereiken en hoe we onze taak in de samenleving hebben opgepakt en uitgevoerd in de eerste maanden van het jaar (hoofdstuk 2 tot en met 5); en
- een deel over de ontwikkelingen binnen de vijf thema's uit het Waterplan 2022-2027. In de effecten zijn activiteiten opgenomen die terugkomen in de afzonderlijke thema's. Daarna volgen de samenvattingen vanuit de programmarapportages (hoofdstuk 6).

1.3 Samenvatting maatschappelijke effecten

Effect	Voortgang 2024
Waterveiligheid	• Het HWBP-2 project Markermeerdijk bevindt zich in de realisatiefase, waarbij enkele modules zijn opgeleverd aan de beheerorganisatie. • Door verdere vertraging in de planuitwerkingsfase van het HWBP project Den Oever-Den Helder schuiven de begrote uitgaven van de realisatiefase door tot na 2024. In de verkenningfase van het project Monnickendam Zeedijk is meer tijd nodig om te komen tot een definitief voorkeursalternatief, waardoor de overgang naar de planuitwerkingsfase verschuift naar eind 2024. • De projecten VBK-Westerlanderdijk, VBK-Egmond-Heiloo fase 2, VBK-HULOK fase 2 en VBK-Wilmkebrek zijn in uitvoering. De uitvoering van VBK-Starnmeer loopt gestaag door. Voor het project VBK-de Gors (Oudelandsdijkje) worden verschillende scenario's uitgewerkt om onder de stikstofnormgrens te blijven. Verwacht wordt dat de voorgestelde maatregelen, zoals de inzet van elektrisch materieel, leiden tot een hogere raming en mogelijk invloed hebben op de planning. • In de beoordeling van onze primaire keringen (LBO2) zijn we analyses aan het uitvoeren op de opgeleverde resultaten van het grondonderzoek met het doel om later dit jaar een gedetailleerde toets uit te voeren voor normtrajecten 13-7 en 13-8². We zetten extra capaciteit in om de deadline voor de toetsing van de regionale waterkeringen te behalen. • Eind 2023 en begin 2024 hebben we te maken gehad met diverse stormen en hoogwater op zowel het IJsselmeer als het Markermeer. De gevolgschade hiervan hebben we de afgelopen maanden via het lopen van inspecties in kaart gebracht. Van de in totaal 107 waarnemingen, worden 70 daadwerkelijk veroorzaakt door het hoge water. Na prioritering moeten 39 kritieke waarnemingen direct opgelost worden. De overige waarnemingen worden meegenomen in de meerjarige onderhoudsplanning. Op basis van analyses is de verwachting dat we in totaal € 3 miljoen nodig hebben om alle waarnemingen op te lossen, waarvan € 1 miljoen is opgenomen in de prognose en € 2 miljoen in latere jaren. Het restant wordt meegenomen in de begroting en het meerjarenperspectief (MJP). • We hebben in februari de Waterinnovatieprijs gewonnen voor het detecteren van scheuren in dijken met drones door <i>artificial intelligence</i>. Deze methodiek wordt

² normtraject 13-7 is het traject Enkhuizen-Schardam en normtraject 13-8 is het traject Schardam-Edam



	onderdeel van het programma Waterveiligheid 2030. Het uitvoeringskrediet voor dit programma is in februari door het algemeen bestuur vastgesteld. Met dit besluit gaat het programma van start en krijgen we meer inzicht in de actuele toestand en het degradatiegedrag van onze waterkeringen.
Voldoende water	• Net als het laatste kwartaal van 2023 kenmerkt het begin van dit jaar zich door veel neerslag. Het watersysteem inclusief onze gemalen heeft gefunctioneerd, maar de energiekosten over de eerste vier maanden zijn hoger dan begroot. De zomerpeilen zijn vanwege de verzadigde grond later opgezet dan in de voorgaande jaren. • Door de vele regen is het baggerprogramma voor het landelijk gebied vertraagd. De verwachting is dat we dit in de loop van het jaar kunnen inhalen. Het baggeren in het stedelijk gebied verloopt conform planning. • Voor het programma Wateropgave is een succesvolle test gedaan met de nieuwe boezemerging Vliegveld Bergen. Het nieuwe gemaal de Waardse Dijk in Heerhugowaard is feestelijk geopend. Met de afronding van de werkzaamheden in de polder Eijerland is het programma Wateropgave 1.5, op enkele restpunten na, gereed. De eerste vijf projecten van het programma Wateropgave 2.0 zijn opgestart, waaronder verbeteringen in de Sammerspolder en de polder Zijpe/Anna Paulowna. Voor deze projecten is subsidie aangevraagd. • De bouwstenen voor een nieuw programma Zoetwaterbeschikbaarheid zijn in concept grotendeels gereed. De verwachting is dat dit nog voor de zomer behandeld kan worden in het algemeen bestuur. • De inrichting van het meetnet voor de monitoring van verzilting is vrijwel gereed. Eind dit jaar zullen de meetgegevens ook ontsloten zijn via het internet. • De besluitvorming over de financiële bijdrage vanuit het Rijk voor het Provinciaal Programma Landelijk Gebied (PPLG) blijft achterwege. Dit zorgt voor onzekerheid wanneer de uitvoeringsprogramma's voor onze regio's door Gedeputeerde Staten worden vastgesteld en heeft ook gevolgen voor het opstellen van een visie voor de regio's. We zijn gestart met een gebiedsvisie voor Laag Holland en we participeren in een aantal gebiedsprocessen waaronder Westzaan, Oostzaan en Waterland-Oost.
Gezond water	• De maatschappelijke en bestuurlijke belangstelling voor de Kaderrichtlijn Water (KRW) neemt toe nu de einddatum voor het behalen van de doelen in 2027 dichterbij komt. Dit leidt tot vragen, Woo-verzoeken en oproepen tot aanvullend onderzoek of monitoring van stoffen. Met name de constatering dat op een aantal plekken de verboden stof dinoterb is aangetroffen in het oppervlaktewater heeft veel aandacht gevraagd. We laten een bronnenonderzoek uitvoeren om een indicatie te krijgen van de herkomst van deze stof. Het aantrekken van extra capaciteit met kennis op het gebied van (chemische) waterkwaliteit heeft de hoogste prioriteit. Hier wordt veel beroep op gedaan en zowel intern als in de markt is deze kennis schaars. • Op basis van de bevindingen van de juridische <i>quickscan</i> vorig jaar en de recentere inzichten werken we aan een aanvullend Impulsprogramma KRW 2024-2027. Daarnaast werken we samen met het Rijk aan de invulling van de tussenevaluatie van de KRW die volgt in het najaar van 2024. Inzichten hieruit zullen worden toegevoegd aan het Impulsprogramma. • Voor het Landbouwportaal (LBP) zijn vanaf de start tot en met april ruim 2.100 aanmeldingen binnengekomen. In het bestuurlijk overleg Samenwerkingen aan Bodem & Water is met onze partners de intentie uitgesproken het LBP voort te zetten na 2024 en parallel het LBP 2.0 te verkennen in relatie tot de ontwikkeling van het PPLG. Op de directie-agenda staat een notitie waarin wordt aangegeven dat het Landbouwportaal (LBP) naar verwachting vertraging oploopt door uitblijven van besluitvorming door het Rijk onder andere betreffende de PPLG. • Voor het project Natte infrastructuur Noordkop zijn we bezig met de afronding van de architectonische voorontwerpen voor het gemaal. We hebben de strategie voor de gebiedsregeling bepaald en zijn gestart met de vergunningaanvragen.



	• We geven actief uitvoering aan verschillende gebiedsgerichte samenwerkingen en voeren onderzoeken, watersysteemanalyses en aanvullende monitoring uit in KRW-gebieden. • We verkennen het oplossen van diverse vismigratieknelpunten en verkennen daarnaast kansen voor de aanleg van natuurvriendelijke oevers.
Schoon water	• Door het inbedden van de basiszuiveringsbeelden in het dagelijks proces van Waterketen zijn we steeds beter in staat te reageren en anticiperen op ontwikkelingen in de omgeving. Voorbeelden zijn het gebiedsproces in de regio Amsterdam-Zaanstreek (RAAZ) en 'De Grote Verbouwing Waterketen'. • We sturen dagelijks op het verlagen van emissies en voldoen aan wettelijke eisen en onze ambities. Voor de verwerking van ons grensoverschrijdend afvalwater in de regio Amsterdam/Zaandam worden we geconfronteerd met forse tariefstijgingen vanuit onze partner Waternet. • Door middel van <i>assetmanagement</i> zijn we goed op weg om in 2025 het onderhoud van de technische bedrijfsmiddelen risicogestuurd uit te voeren. Het algemeen bestuur is hierover in een themabijeenkomst op 17 april geïnformeerd. • De aanpak van 'De Grote Verbouwing Waterketen' wordt momenteel voorbereid en in het najaar aan het algemeen bestuur voorgelegd. De eerste rwzi die in dit kader wordt aangepakt is Eversteekoog. • De uitvoering van de samenwerkingsprogramma's met de gemeenten ligt op schema. De resultaten van de <i>try out</i> in de samenwerking Grip op Indirecte Lozingen hebben duidelijk gemaakt dat meer aandacht voor deze lozingen van bedrijfsafvalwater nodig is. De resultaten zijn regionaal besproken met de besturen van onze partners en daarnaast met deskundigen uit het hele land. Op dit moment wordt verkend hoe we meer grip kunnen krijgen op de indirecte lozingen. Met diverse bedrijven wordt momenteel overlegd over de verwerking van hun afvalwater. • De circulaire Waterketen wordt uitgewerkt met onderzoek naar de verwijdering van medicijnresten, het scheiden van afvalwaterstromen, en het gesprek met PWN over het leveren van proceswater. Met andere waterschappen, Stowa en HVC doen we gezamenlijk onderzoek naar superkritisch vergassen als kansrijke slibverwerkingstechnologie. • Eind 2023 werd duidelijk dat het niet lukt om in 2025 klimaat- en energieneutraal schoon water te produceren. De daartoe ingezette maatregelen lopen door in aanloop naar het nieuwe klimaatprogramma met doeljaar 2035. Op meerdere rwzi's wordt onderzoek gedaan naar de productie van groen gas. De voorbereiding van de bouw van twee zonneparken stagneert vanwege leveringsbeperkingen op het energienet. De aanpak en het onderzoek naar methaan en lachgas verloopt volgens planning.
Veilige (vaar)wegen	• De voorbereiding voor de overdracht van de wegen aan de Waterlandse gemeenten is gestart en de verwachting is dat de wegen in 2025 worden overgedragen. • Met de gemeente Wormerland wordt besluitvorming voorbereid om halverwege dit jaar de wegen over te dragen. • We zorgen dat we voldoen aan de gemaakte kwaliteitsafspraken waaronder de verhardingen en verduurzaming van onze openbare verlichting. De nazorgfase van de gemeenten die zijn en worden overgedragen, wordt verder vorm gegeven. • We zijn gestart met het herplanten van bomen en het herstellen van restschade van de diverse stormen. • Het streven is om dit jaar nieuwe afspraken vast te leggen voor de periode 2025-2030 met de Provincie Noord-Holland over de vaarwegovereenkomst en de normbedragen.
Crisisbeheersing	• Dit jaar zijn zes meldingen binnengekomen, zijn we één keer opgeschaald naar alarmfase 1 en één keer naar alarmfase 2. Van beide opschalingen zijn evaluaties uitgevoerd. • Organisatorisch is het programma Crisisbeheersing in de Genen (CING) samengevoegd met de adviseurs crisisbeheersing om ons te kunnen voorbereiden op de crisisbeheersing van de toekomst. Hierbij ontbreekt capaciteit om de benodigde taken in



	te vullen. Een visie op de lange termijn is in ontwikkeling en vormt het kader voor de inrichting van de organisatie en de benodigde capaciteit. • We hebben drie evaluaties uitgevoerd van het crisisproces. De conclusies hiervan tonen enkele bemoedigende ervaringen op onder andere het gebied van verslaglegging. Ook zijn hier leerpunten uitgekomen, zoals de verbinding tussen de staande organisatie en de crisisorganisatie. • Momenteel houden we voornamelijk contact met ons externe netwerk op regionaal niveau. Om dit netwerk op te bouwen en te onderhouden op bovenregionaal en nationaal niveau is meer capaciteit nodig. • We hebben verschillende onderzoeken en analyses uitgevoerd over onder andere de crisisinformatievoorziening van de toekomst, het boezem afvoerknelpunt bij de Geestmolen en de effectiviteit van noodbemaling. Ook participeren we in internationaal onderzoek naar de gevolgen van extreme weersomstandigheden.
Bestuur en organisatie	• De werkdruk in de organisatie wordt structureel als hoog ervaren. In 2024 trachten we met tijdelijke oplossingen en inhuur waar mogelijk de werkdruk te verlagen. In het meerjarenperspectief 2025-2029 spelen we in op toekomstige ontwikkelingen die op ons afkomen, waardoor per saldo de werkdruk moet gaan afnemen. • De inwerkingtreding van de Omgevingswet is per 1 januari 2024 een feit. Wij staan in de landelijke top voor wat betreft het aantal vergunningsaanvragen en hiervoor treffen we maatregelen om dit in goede banen te leiden. • We hebben ons sectoraal gecommitteerd aan de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) volwassenheidsniveau 4 (op een schaal van 1 – 5). Uit een recente audit blijkt dat we op een gemiddeld niveau van 2.6 zitten (gemiddeld niveau sector 3.0). We zijn gestart met een verbeterplan BIO. Daarin is door een extern bureau een gap-analyse uitgevoerd tussen de <i>best practice</i> inrichting en de huidige inrichting van het IV-domein. Uit deze analyse blijkt dat onvoldoende capaciteit aanwezig is binnen het IV-domein om BIO-compliant te worden en structureel de continuïteit en integriteit van onze informatiesystemen goed te borgen. Daarnaast doet de komst van andere digitale (Europese) wetgeving ook een beroep op de reeds beperkt aanwezige capaciteit voor zowel privacy als informatieveiligheid. Dit wordt meegenomen in de Strategische Personeelsbasis. • De invoering van de Archiefwet is uitgesteld tot 1 januari 2026 waardoor dit jaar geen aanpassingen nodig zijn in de archiefverordening en het besluit Informatiebeheer. Vooruitlopend op de invoering van de Archiefwet, leggen we dit jaar aan het algemeen bestuur een voorstel voor over de rol van de waterschapsarchivaris. • We hebben aan de Omgevingsdienst gerapporteerd over onze energiebesparingsmogelijkheden vanwege de energiebesparingsplicht. • We blijven ons inzetten op de energiemix. De voorbereiding voor de centrale gisting op rwzi Geestmerambacht is gestart. Ook verkennen we de kansen voor windenergie op dezelfde locatie. • De gemeente Hoorn heeft de HVC opdracht gegeven om de kansen voor windenergie te verkennen op de Schellinkhousterdijk. We werken mee om de mogelijkheden hiervoor te onderzoeken. • Met het project Versneld regelen Grondgebruik worden dit jaar 300 dossier opgepakt. De verwachting is dat de geraamde opbrengsten, inclusief de verkoop van een grote kavel, van € 1,3 miljoen worden gehaald. • Het hybride werken op de buitenlocaties is gestart en we gaan verder met de verduurzaming van het wagenpark. Een deel van het groot materieel, waaronder tractoren, is aan het einde van de levensduur en worden vervangen. • We bieden bedrijven de gelegenheid om een voorstel in te dienen voor een lening uit het Waterinnovatiefonds. Ongeveer de helft van de oorspronkelijke 2 miljoen euro is nog beschikbaar. • We richten ons met de publiekscampagnes op het vergroten van bewustzijn onder bewoners over het belang van veilig, schoon en voldoende water. We zijn transparant, door burgers actief te betrekken bij en inzicht te geven in onze werkwijzen en plannen. In de zomercampagne staat het thema 'Waterbeleving' centraal en in het



	najaar starten we met de campagne 'Klaar voor water'. Ook stellen we twaalf erfgoedobjecten open, onder andere tijdens de Nationale Molen- & Gemalendag en Open Monumentendag. Tijdens de algemeen bestuursvergadering van 28 februari zijn vier externe leden van de Rekenkamer geïnstalleerd.
--	--

1.4 Exploitatie en investeringen

Het geprognosticeerde exploitatieresultaat komt uit op € 10,9 miljoen negatief, waarvan € 3,5 miljoen structureel van aard. In onderstaande tabel is de opbouw van het resultaat weergegeven met alleen verschillen boven de € 0,5 miljoen. Een uitgebreidere toelichting op de verwachte over- en onderschrijdingen is te lezen in de toelichting op de maatschappelijke effecten.

Verklaring exploitatieresultaat (incl. effect) (bedragen x € 1 miljoen) (-/- is hogere uitgaven, + is lagere uitgaven)	Verschil Begroting -/- huidige prognose	Incidenteel / structureel	Effect
Hogere en lagere kosten			
Lagere afschrijvingskosten	1,1	Incidenteel	Schoon Water
Hogere kosten VBK-3, doorgeschoven vanuit 2023	-1,3	Incidenteel	Waterveiligheid
Kosten door stormen en hoog water	-1,0	Incidenteel	Waterveiligheid
Hogere energiekosten (Schoon water 4,4 miljoen), Voldoende water € 1,1 miljoen)	-5,5	Incidenteel	Schoon water / Voldoende water
Afvalwaterzuivering door derden	-3,5	Structureel	Schoon water
Extra kosten vanwege overeengekomen kwaliteitseisen van de wegenoverdracht	-2,8	Incidenteel	Veilige (vaar)wegen
Hogere en lagere opbrengsten			
Hogere dividenduitkering NWB	0,7	Incidenteel	Bestuur en Organisatie
Hogere renteopbrengsten	4,5	Incidenteel	Bestuur en Organisatie
Lagere energieopbrengsten	-1,1	Incidenteel	Schoon Water
Overig	-2,0	Incidenteel	Divers
Prognose (-/- is tekort, + is overschot)	-10,9		

De prognose van het netto-investeringsvolume ligt € 9,3 miljoen lager dan begroot. Het verschil wordt voornamelijk veroorzaakt door:

- Verschuiving Traject Den Helder waterbouwasfalt naar 2026 en 2027 vanwege een meekoppelskans;
- Vernieuwing rwzi Wieringen wordt gestart na afronding vernieuwing rwzi Oosthuizen;
- De mee-begrote risico's bij verzelfstandiging van rwzi Beverwijk doen zich niet voor.

De verschillen tussen de begroting en de prognose worden in onderstaande tabel per effect toegelicht.

Daarnaast zijn er investeringsrisico's waarbij de subsidie onzeker is. Het komt voor dat de afstemming met de subsidiegever over het toekennen van de subsidie moeizaam verloopt en we het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier risico lopen dat een deel van de aangevraagde subsidie niet wordt toegekend. Dit is actueel bij het project Markermeerdijken binnen het effect Waterveiligheid. Als het risico zich voordoet dan betekent dit dat de investeringsuitgaven waarvoor geen subsidie wordt ontvangen leiden tot extra jaarlijkse kapitaallasten over een periode van 30 jaar. Wanneer we voldoen aan de subsidieregeling wordt het project volledig gesubsidieerd en resulteert dit niet in extra kapitaallasten.



Verklaring netto-investeringsvolume (bedragen x € 1 miljoen)	Verschil Begroting -/- huidige prognose	Effect
(-/- is hogere uitgaven, + is lagere uitgaven)		
HWBP-2 Het verschil komt door een bijdrage voor het realiseren van diverse dijkplaatsen vallend onder de 'Brede-Kijkregeling' die niet worden gedekt door subsidies.	-1,4	Waterveiligheid
HWBP Een deel van de uitgaven van de planuitwerkingsfase van het project Monnickendam Zeedijk schuiven door naar 2025.	1,5	Waterveiligheid
Traject Den Helder waterbouwasfalt Verschuiving van uitgaven naar 2026 en 2027. Dit is een meekoppelkans en afhankelijk van de voortgang en planning van het HWBP.	3,5	Waterveiligheid
Windturbines Elektrische koppeling met gemaal de Helsdeur en het voorbereidingswerk voor windturbines bij twee locaties die niet waren begroot.	-0,7	Voldoende Water
Procesautomatisering Watersystemen Verschuiving van de vervanging van complexere onderstations van 2023 naar 2024 vanwege leveringsproblemen.	-0,5	Voldoende Water
RWZI Den Helder-Groen gasinstallatie De verwachting is dat de gunning in najaar 2024 is. De realisatie start daardoor later.	1,6	Schoon water
Duurzame bedrijfsgebouwen rwzi's Het bestuursvoorstel voor het uitvoeringskrediet wordt in najaar 2024 behandeld in het CHI. Hierdoor start de realisatie later.	0,9	Schoon water
Renovatie rwzi's 2024 Door onvoorziene oorzaken vallen onder andere de uitgaven voor vervanging van de leidingen op rwzi Zaandam-Oost hoger uit.	-1,3	Schoon water
Vernieuwen rwzi Oosthuizen Verschuiving van uitgaven van 2023 naar 2024	-0,9	Schoon water
Vernieuwen rwzi Wieringen Project wordt gestart na afronding van de vernieuwing rwzi Oosthuizen.	3,6	Schoon water
Verzelfstandiging rwzi Beverwijk Het werk voor de verzelfstandiging van rwzi Beverwijk ligt op schema. De mee-begrote risico's doen zich naar verwachting niet voor.	4,6	Schoon water
Innovatieve ketenaanpak bedrijfsafvalwater We zijn nog in gesprek met bedrijven over de ketenaanpak. Daarmee is het project nog niet concreet genoeg.	0,8	Schoon water
Struviet oogstinstallatie rwzi Den Helder De eerste helft van 2024 wordt gebruikt om het functioneren van de struviet wininstallatie te evalueren. In de tweede helft kan een inschatting van de kosten worden gemaakt. Naar verwachting verschuift de investering hierdoor naar 2025.	0,5	Schoon water
Rwzi Zaandam – Groen gasinstallatie Naar verwachting kan eerder gestart worden met de realisatie van de groen gasinstallatie door gunning in 2024.	-0,6	Schoon water
Groot materiaal 2021-2023 Aanschaf van een vrachtwagen is hoger dan begroot.	-0,6	Bestuur en organisatie
Overige hogere uitgaven	-1,7	Diversen
Prognose (-/- is hogere uitgaven, + is lagere uitgaven)	9,3	

Verdere toelichting is opgenomen in hoofdstuk 5.

In onderstaande tabel wordt de exploitatie en investeringen per effect weergegeven.

Exploitatie en investeringen naar effect	Exploitatie	Investerings
--	-------------	--------------

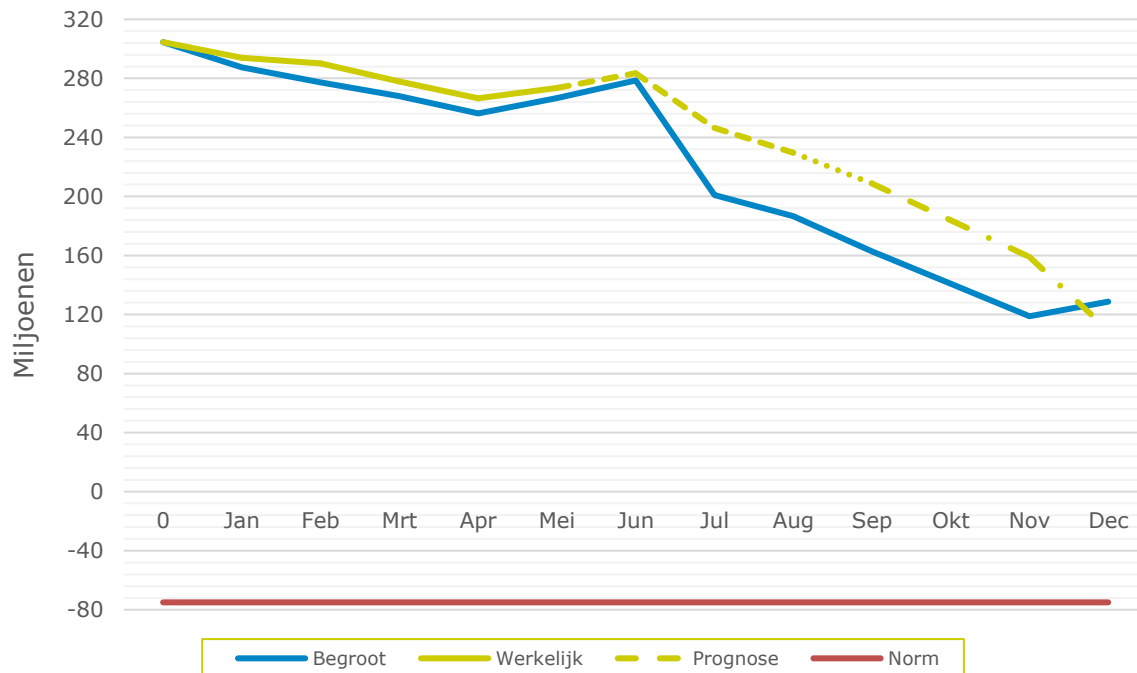


<i>(bedragen x € 1 miljoen)</i>		Begroting	Prognose	Begroting	Prognose
Waterveiligheid	Kosten	65,9	69,6	129,2	128,1
	Opbrengsten	-8,7	-8,0	-120,8	-123,1
	<i>Afronding</i>	0,1	-	-	-
	Netto	57,3	61,6	8,4	5,0
Voldoende water	Kosten	79,7	80,6	3,2	4,8
	Opbrengsten	-0,8	-0,8	-	-
	<i>Afronding</i>	-0,1	-	-0,1	-
	Netto	78,8	79,8	3,1	4,8
Gezond water	Kosten	8,3	10,1	1,5	1,9
	Opbrengsten	-0,1	-2,0	-0,2	-0,2
	<i>Afronding</i>	-	0,1	-0,1	-
	Netto	8,2	8,2	1,2	1,7
Schoon water	Kosten	112,8	120,0	39,0	30,0
	Opbrengsten	-7,0	-6,0	-0,5	-0,1
	<i>Afronding</i>	-	-0,1	-	-
	Netto	105,8	114,1	38,5	29,9
Veilige (vaar)wegen	Kosten	18,6	21,7	-	-
	Opbrengsten	-10,3	-10,3	-	-
	<i>Afronding</i>	-	-	-	-
	Netto	8,3	11,4	-	-
Crisisbeheersing	Kosten	3,0	3,1	-	-
	Opbrengsten	-	-	-	-
	<i>Afronding</i>	-	-	-	-
	Netto	3,0	3,1	-	-
Bestuur en organisatie	Kosten	54,3	54,6	2,1	2,7
	Opbrengsten	-14,9	-21,2	-	-
	<i>Afronding</i>	-	-	-	-
	Netto	39,5	33,4	2,1	2,7
Afronding Totaal kosten/uitgaven		-	-	-0,1	-0,1
Afronding Totaal opbrengsten/inkomsten		-	-0,1	-	-
Totaal kosten/uitgaven		342,6	360,0	174,9	167,4
Totaal opbrengsten/inkomsten		-41,8	-48,2	-121,5	-123,4
<i>Afronding</i>		-0,1	-0,1	-0,1	-
Totaal netto <i>(excl. bestemmingsres. en waterschapsbel.)</i>		300,7	311,7	53,3	44,0
Dotaties en onttrekkingen aan bestemmingsreserves		-26,5	-26,7		
Waterschapsbelastingen		-274	-274,1		
<i>Afronding</i>		-0,2	-		
Verwacht exploitatiesaldo <i>(-/- is overschot, + is tekort)</i>		-	10,9		



2. Treasury

Hieronder is het verloop van het saldo op de rekeningcourant weergegeven.



We hebben in 2021 tegen 0% een lening van € 651 miljoen aangetrokken met een looptijd van vijftien jaar om de financieringsbehoefte tijdens de looptijd van het meerjarenperspectief (MJP) 2022-2025 af te dekken. Bij een positief rekening-courantsaldo zijn we verplicht om dit saldo te stallen in de 'schatkist' van het Rijk, het zogenaamde schatkistbankieren. De stand per 1 mei bedraagt € 270 miljoen. De ontvangsten en uitgaven van de hoogwaterbeschermingsprogramma's hebben een onvoorspelbaar karakter, wat leidt tot fluctuaties in de realisatie van kasstromen gedurende het jaar. In plaats van december 2024 verwachten we in juli € 44 miljoen te ontvangen vanuit programma HWBP-2 (Markermeerdijken). Dit verklaart de hogere prognose van de rekeningcourant tussen juli en december.

Prognose rentekosten en -baten 2024

Omschrijving (bedragen x € 1 miljoen)	Originele begroting 2024	Prognose 2024	Verschil B-P
Externe rente langlopende geldleningen	5,2	5,4	-0,2
Rentebaten schatkistbankieren	-5,1	-9,6	4,5

We ontvangen rentebaten voor het schatkistbankieren. De prognose voor rentebaten is hoger dan begroot door een combinatie van een hoger rentepercentage en een hogere beginstand 2024 van het banksaldo dan waar in de begroting mee is gerekend. Daarnaast hebben we subsidie voor de Markermeerdijken eerder dan verwacht ontvangen.



3. Personeel

Algemeen

Bij de begroting zijn we uitgegaan van een bezetting van 924 *full-time equivalent* (fte) en dit is exclusief bestuur, participatiebanen, loopbaan, traineepool en verjonging. Op dit moment is de huidige bezetting 845 fte. De huidige bezetting is een dynamisch geheel en is een momentopname vanwege instroom, doorstroom en uitstroom. Dit moet ook in het licht gezien worden van het aantal fte's dat er bij is gekomen met ingang van de begroting 2024 (51 fte). Het verschil met de begrote bezetting bedraagt 8,5% (79 fte). Gedurende het jaar staan er tussen de 25 en 40 vacatureprocedures open en prioriteren we bij het vervullen van de vacatures. De stijgende trend in vacatures wordt onder andere veroorzaakt door het later in het jaar openstellen van vacatures. We kiezen ervoor om vacatures over het jaar te spreiden om te kunnen prioriteren en de benodigde capaciteit in de organisatie te kunnen waarborgen. Tevens wordt de stijgende trend in vacatures ook voor een deel verklaard uit de interne doorstroom die meestijgt met het aantal vacatures. Gedurende het jaar mag een vacature, als deze niet wordt ingevuld, tijdelijk worden ingevuld door inhuur. Dit wordt ook gedaan om de processen te laten doorlopen. Vanwege de geïntensiverde arbeidsmarktcampagne krijgen we over het algemeen kwalitatief en kwantitatief goede reacties op vacatures. De gemiddelde doorlooptijd van een vacature is 4 tot 5 maanden. Dit betreft het gehele proces van werving, selectie en opzegtermijn van de kandidaat.

Participatiebanen

De norm voor participatiebanen is op basis van voorcalculatie 35,2 banen, dit is omgerekend 24,93 fte. Op dit moment zijn er 21,5 fte participatiemedewerkers met een arbeidsovereenkomst. Er moeten veel inspanningen worden verricht voor het invullen van de participatiebanen. De komende maanden willen wij het draagvlak voor participatie binnen de organisatie gaan verbreden, meer de focus leggen op *job carving* (het opsplitsen van bestaande functies om banen te creëren voor mensen met een beperking) en het bieden van betere ondersteuning. Een op te richten projectgroep gaat hier nadrukkelijk de beweging op faciliteren. Voor het welslagen is een passende begeleiding nodig in kwantiteit en kwaliteit.

Ziekteverzuim

Landelijk daalt het verzuimpercentage iets, zo ook bij HHNK. Het ziekteverzuim van 4,5% is nagenoeg gelijk ten opzichte van de tweede concernrapportage 2023. De laatste beschikbare landelijke cijfers vanuit het CBS over het derde kwartaal van 2023 geven voor de overheid een verzuimpercentage van 5,9% aan. Bij HHNK was dit 5,1% in het laatste kwartaal van 2023.

Stages

In totaal zijn tot en met begin april 26 stages gestart. Dit aantal is nagenoeg gelijk aan vorig jaar. Het waterschap wordt als stagebedrijf actief gepromoot bij scholen en dit heeft ertoe geleid dat vanaf 2022 een stijging van het aantal stagiairs zichtbaar is.

Arbeidsomstandigheden (ARBO)

Het aantal gemelde onveilige situaties ligt exact gelijk aan dezelfde periode vorig jaar. We hebben waar nodig maatregelen getroffen om soortgelijke ongevallen te voorkomen.

Nederlandse Arbeidsinspectie (NAI)

In januari heeft een onaangekondigd projectbezoek plaatsgevonden op een van onze bouwplaatsen door een inspecteur van de NAI. Daarin zijn twee overtredingen geconstateerd: het niet melden aan de toezichthouder van de werkzaamheden voor aanvang en het aanwezige V&G plan voldeed niet



aan de gestelde eisen. Voor de eerste overtreding heeft een geringe boeteaanzegging plaatsgevonden. Voor de tweede overtreding is een waarschuwing afgegeven.

Agressie en geweld

We zien een toename van agressie- en geweld meldingen in het eerste kwartaal 2024 (7 meldingen) t.o.v. 2023 (2 meldingen). We treffen maatregelen om de veiligheid te waarborgen, bijvoorbeeld met de inzet van beveiliging om het personeel op het hoofdkantoor te beschermen.

4. Kredietoverschrijdingen en exploitatie

4.1 Kredietoverschrijdingen

Het netto investeringsvolume zoals toegelicht in paragraaf 1.3, past binnen de door het algemeen bestuur toegekende investeringskredieten. Wel wordt voor het krediet 'Groot materieel 2021-2023' toestemming gevraagd aan het algemeen bestuur om de looptijd met een jaar te verlengen via de algemene begrotingswijziging 2024.

In het laatste halfjaar doen we een voorstel voor aanvullend uitvoeringskrediet voor project Noordkop. De raming voor het project dateert uit 2018, de periode vóór Covid en de oorlog in Oekraïne. Sindsdien zijn met name de materiaalkosten gestegen. Daarnaast zijn in de kostencalculatie de financiële consequenties van onze ambities en vereisten op het gebied van duurzaamheid verwerkt. Ook subsidieverstrekkers Provincie Noord-Holland en het Waddenfonds dragen bij in de hogere kosten.



4.2 Exploitatie naar kosten- en opbrengstensoorten

Zie voor een uitgebreidere verklaring paragraaf 1.5 en de toelichting bij de maatschappelijke effecten.

Exploitatie (bedragen x € 1 miljoen)	Begroting	Prognose	Verschil B-P	Toelichting
Kostensoorten				
Rente en afschrijvingen	44,3	43,7	0,7	Lagere afschrijvingskosten (€ 0,9 miljoen) en hogere rentekosten (€ 0,2 miljoen).
Personeelslasten	106,1	106,1	-	Lagere personeelskosten voor het eigen personeel (€ 3,8 miljoen) en extra inhuur door latere invulling van vacatures (€ 3,8 miljoen).
Goederen en diensten van derden	160,5	176,3	-15,8	Hogere kosten voor/door: energie (€ 5,5 miljoen), afvalverwerking derden (€ 3,5 miljoen), wegenoverdracht (€ 2,8 miljoen), VBK-3 (€ 1,3 miljoen), stormen en hoog water (€ 1,0 miljoen). Voor € 1,6 miljoen hogere kosten uit diverse oorzaken en kleinere bedragen.
Bijdragen aan derden	17,7	19,7	-1,9	Hogere kosten landbouwportal (dekking vanuit reserve budgetoverheveling) (€ 1,7 miljoen) en restant (€ 0,2 miljoen).
Toevoegingen voorzieningen/onvoorzien	14,1	14,4	-0,3	
Afronding	0,1	0,1	-0,1	
Totaal kostensoorten	342,8	360,2	-17,4	
Opbrengstensoorten				
Financiële baten	-9,2	-14,4	5,2	Hogere dividenduitkering NWB (€ 0,7 miljoen) en hogere rentebaten (€ 4,5 miljoen).
Personeelsbaten	-0,5	-0,5	-	
Goederen en diensten aan derden	-12,8	-12,5	-1,3	€ 1,4 miljoen lagere energieopbrengsten.
Bijdragen van derden	-13,9	-14,4	0,6	
Waterschapsbelastingen	-274,0	-274,1	0,1	
Interne verrekeningen	-0,2	-0,3	0,1	
Afronding	-0,1	-	-0,1	
Totaal opbrengstensoorten	-310,7	-315,3	4,6	
Toevoegingen reserves	-	-	-	
Onttrekking reserves	-32,1	-34,0	1,9	Niet begrote onttrekking aan reserve budgetoverheveling vooral als gevolg van hogere kosten landbouwportaal (€ 1,7 miljoen)
Afronding	-	-	-	
Verwacht exploitatieresultaat	-	10,9	-10,9	



Opbouw reserve budgetoverheveling

Exploitatie (bedragen x € 1 miljoen)	Effect	Beginstand 2024	Onttrekking 2024	Toevoeging 2024	Eindstand 2024	Toelichting
Ruimtelijke adaptatie	Voldoende Water	0,7	-	-	0,7	
Landbouwportaal	Gezond Water	2,2	-1,7	-	0,5	Verschuiving van 2023 naar 2024. Restant blijft beschikbaar voor 2025 en 2026.
Voertuigen (wagenpark)	Bestuur en organisatie	0,2	-0,2	-	-	De voertuigen zijn begin 2024 geleverd.
Totaal		3,1	-1,9	-	1,2	

Verschuiving van 2024 naar andere jaren wordt niet in de begrotingswijziging meegenomen maar vóór resultaatbepaling jaarrekening verwerkt.

Financiële baten (€ 5,2 miljoen hogere baten)

Het dividend komt € 0,7 miljoen hoger uit. De winst van de NWB is uiteindelijk € 17 miljoen lager dan de NWB had verwacht: € 126 miljoen in plaats van € 143 miljoen. Wel is de totale uitkering van het dividend door de NWB over 2023 met € 60 miljoen gelijk gehouden aan vorig jaar, wat uitkomt op een dividend *pay-out* ratio van 48%. We ontvangen € 4,7 miljoen dividend. In de begroting is rekening gehouden met € 4,0 miljoen vanwege een verwachte *pay-out* ratio van 40%

De rentebaten komen € 4,5 miljoen hoger uit. Dit komt door een hoger rentepercentage voor schatkistbankieren dan waarmee in de begroting is gerekend. verschuiving van kosten Markermeerdijken van 2023 naar andere jaren. Vanwege verlaat opleggen van belastingen in 2022 zijn de ontvangsten verschoven naar 2023. En in plaats van december verwachten we in juli € 44 miljoen te ontvangen vanuit programma HWBP-2 (Markermeerdijken). Daarnaast wordt de liquiditeitsprognose per maand berekend waardoor deze accurater is dan ten tijde van de begroting.



5. Toelichting maatschappelijke effecten

De beleidsmatige voortgang op de doelen in de prestaties en mijlpalen wordt in dit hoofdstuk aangegeven met een smiley. Daarnaast worden de risico's per effect vermeld aan de hand van een risicoscore 9 en/of maximaal financieel gevolg groter dan € 1,0 miljoen. De risico's worden vergeleken met het laatst vastgestelde planning en control product. Onderstaande tabel geeft de definitie weer van de gebruikte smileys en risicoscore.

Definitie Smileys		Risicoscore		Kans van optreden		
				Incidenteel	Middelgroot	Groot
	Beleid: de uitvoering van dit beleid loopt gelijk aan de planning van de mijlpaal 2024	Gevolgen van optreden	Beperkt	1	2	3
	Beleid: de uitvoering van dit beleid loopt deels achter op planning van de mijlpaal 2024, maar kan binnen het jaar worden opgelost.		Middelgroot	2	4	6
	Beleid: de uitvoering van dit beleid loopt niet gelijk met de planning van de mijlpaal 2024 en kan niet binnen het jaar worden opgelost.		Omvangrijk	3	6	9

Deze rapportage is een uitzonderingenrapportage. We kijken naar afwijkingen ten opzichte van de begroting. Dit betekent dat blauwe, rode en naar groen gewijzigde smileys worden toegelicht. Verder worden substantiële afwijkingen in exploitatie en investeringen toegelicht. We hebben per prestatie ook een smiley toegekend. Zo is in de jaarstukken 2024 een betere vergelijking te maken met de tussentijdse stand van zaken gedurende 2024. De mijlpalen hebben betrekking op dit jaar en de prestaties reiken verder in de toekomst. Hierdoor is het mogelijk dat een prestatie een groene smiley heeft terwijl een of meerdere mijlpalen een blauwe of rode smiley hebben.



5.1 Waterveiligheid

Prestaties en mijlpalen (bedragen x € 1 miljoen)	Toelichting	Exploitatie		Investerings	
		Begroting	Prognose	Begroting	Prognose
P081 In 2027 zijn de primaire waterkeringen op orde die op het landelijke HWBP-2-programma staan.	😊	2,2	2,2	Uitgaven 81,8 Inkomsten -81,8 Afronding - Netto -	102,7 -101,4 0,1 1,4
Project in uitvoering: 1. Markermeerdijken Hoorn-Edam-Amsterdam	😊	<i>Investerings:</i> Het verschil van € 1,4 miljoen wordt veroorzaakt door uitgaven vallend onder de 'Brede-Kijkregeling'. Deze uitgaven zijn niet gedekt door subsidies. Deze regeling is onderdeel van het beschikbaar gestelde krediet voor de uitvoering van het HWBP-2 programma en is bedoeld om bijdragen te leveren aan omgevingsinitiatieven. Het gaat om een bijdrage voor het realiseren van diverse dijkplaatsen. Verder komt het verschil van de totale hogere investeringsuitgaven en -inkomsten door vertraagde uitgaven van € 14 miljoen die zijn doorgeschoven naar 2024 en een hogere indexatie van € 6 miljoen. Beide posten vallen onder de subsidievoorwaarden.			
P082 2050 voldoen de primaire waterkeringen die op het landelijke HWBP programma staan aan de norm.	😊	12,1	12,4	Uitgaven 43,3 Inkomsten -38,9 Afronding - Netto 4,4	24,5 -21,7 - 2,8
Projecten in verkenningfase: 1. Den Helder Helderse Zeewering 2. Den Helder Havendijk 3. Wieringermeerkering 4. Schellingwoude	😊 😊 😊 😊	<i>Investerings:</i> De investeringsuitgaven en -inkomsten vallen beider lager uit doordat onder andere de realisatiefase van het project Den Oever-Den Helder later start. Daarnaast zijn de uitgaven en inkomsten lager door de verfijning van de scope van de verkenningfases van de projecten Den Helder Helderse Zeewering en Den Helder Havendijk. Tot slot verschuiven een deel van de uitgaven van de planuitwerkingsfase van het project Monnickendam Zeedijk over de jaargrens heen.			
Projecten in planuitwerkingsfase: 5. Monnickendam Zeedijk 6. Katwoude (12b)	😐 😊	5: In de verkenningfase van het project Monnickendam Zeedijk is meer tijd nodig om tot een definitief voorkeursalternatief te komen, waardoor de planuitwerkingsfase later van start gaat. De verwachting is dat eind 2024 het plan van aanpak wordt afgerond voor de planuitwerkingsfase.			
Projecten in realisatiefase:					



Prestaties en mijlpalen (bedragen x € 1 miljoen)		Toelichting	Exploitatie		Investerings	
			Begroting	Prognose	Begroting	Prognose
7. Den Oever-Den Helder		7: Nieuwe ontwikkelingen, zoals aangepaste klimaatscenario's, zorgen voor een verdere vertraging in de planuitwerkingsfase van het project Den Oever – Den Helder. Het besluitvormingsproces binnen deze fase verschuift hierdoor naar 2025 en daarmee verschuift ook de realisatiefase.				
8. Katwoude (11a en 12a)						
9. Samenwerken aan Kunstwerken						
P076 In 2030 voldoen de in de toetsronde 2012-2024 afgekeurde regionale keringen aan de norm, inclusief kunstwerken en niet-waterkerende objecten			13,0	14,4	-	-
1. We verbeteren circa negen kilometer aan regionale keringen zodat ze aan de norm voldoen.		Exploitatie: De overschrijding wordt veroorzaakt door de aanpassing in de planning in het project Starnmeer waarbij een deel van de damwanden doorgeschoven is vanuit 2023 en door het doorschuiven van Westerlanderdijk en Egmond-Heiloo. Ook zijn twee projecten nog niet aanbesteed waaronder VBK de Gors. Hierdoor is de definitieve raming en planning nog onbekend. Deze onzekerheid is niet meegenomen in de prognose.				
P077 In 2034 hebben we al onze primaire keringtrajecten beoordeeld en in 2036 onze regionale keringen getoetst conform de afgesproken beoordelings-/toetsmethodiek.			4,2	4,2	-	-
1. We voeren een gedetailleerde toets uit voor normtraject 13-7 (Enkhuizen-Schardam), om van een voorlopig oordeel (LBO1) te komen tot een definitief oordeel (LBO2)		3 en 4: De toetsing van de regionale waterkeringen heeft vertraging opgelopen door capaciteitsgebrek en doordat het verwerken van de resultaten zorgde voor langere doorlooptijden. We zetten extra capaciteit in.				
2. We voeren een gedetailleerde toets uit voor normtraject 13-8 (Schardam-Edam), om van een voorlopig oordeel (LBO1) te komen tot een definitief oordeel (LBO2).						
3. We leveren de "Rapportage Veiligheidstoetsing regionale keringen 2012-2024" op aan de Provincie Noord-Holland.						
4. We brengen de database van de regionale toetsronde 2012-2024 op orde. Daarmee zijn de toetsingsoordelen herleidbaar.						



Prestaties en mijlpalen (bedragen x € 1 miljoen)	Toelichting	Exploitatie		Investerings	
		Begroting	Prognose	Begroting	Prognose
P078 In 2030 hebben we continu inzicht in de staat van onze keringen en maken we aantoonbare afwegingen tussen risico's, prestaties en kosten.		23,0	25,8	4,1	0,8
1. We doen een audit op drie werkprocessen. 2. We bevorderen biodiversiteit op onze keringen door kansrijke zones/linten aan elkaar te verbinden. Als pilot wordt hiervoor de Zijperzeekering gebruikt met dertien pachters. 3. We maken een plan van aanpak voor de inrichting van een slim (grondwater)meetnetwerk van de waterkeringen 4. We maken een plan van aanpak voor het systematisch inwinnen van geometriegegevens van de waterkeringen	 	<i>Exploitatie:</i> De overschrijding wordt veroorzaakt door € 1,0 miljoen hogere kosten vanwege het oplossen van de schadebeelden die zijn ontstaan door de stormen en het hoge water van de afgelopen periode. De bijdrage muskusrattenbestrijding is € 0,4 miljoen hoger en € 0,2 miljoen kosten voor distelbestrijding die buiten het maaibestek vallen. Anderzijds staan de opbrengsten van € 1,3 miljoen voor project Grondgebruik begroot op deze prestatie, alleen vindt de realisatie plaats binnen het effect Bestuur en organisatie. <i>Investerings:</i> De onderschrijding op de investeringen wordt veroorzaakt door het doorschuiven van het project om waterbouwasfalt in Den Helder te vervangen. De afgelopen maanden is veel onderzoek gedaan en de verwachting is dat de uitvoering doorschuift naar 2026 en 2027. Dit is een meekoppelkans van het gelijknamige HWBP-project (P82-punt 7) en is afhankelijk van de voortgang en planning van het HWBP.			
P080 In 2028 is waterveiligheid integraal onderdeel van gebiedsvisies en -plannen.		1,7	1,7	-	-
1. We leveren actief onze expertise in gebiedsprocessen en bij het opstellen van gebiedsvisies en - plannen door provincie en gemeenten. 2. We gaan verder met het uitwerken van toekomstbeelden en denkrichtingen voor de zandige kust.	 				
P079 Binnen de randvoorwaarden van de waterveiligheidsfunctie zoeken we actief naar kansen om samen met de omgeving de gewenste maatschappelijke meerwaarde van een kering te bepalen.		0,8	0,8	-	-
1. We doen een pilot ter hoogte van de Noordpier (Velsen-Noord) om de mogelijkheden en kansen te onderzoeken voor strandexploitatie en andere functies, met behoud van waterveiligheid bij een stijgende zeespiegel.					



Prestaties en mijlpalen (bedragen x € 1 miljoen)	Toelichting	Exploitatie		Investerings	
		Begroting	Prognose	Begroting	Prognose
2. We doen nader onderzoek naar de wateropgave passend bij de ambities van de gemeente Den Helder en de Woningstichting Den Helder om vanuit ruimtelijke inrichting zee en stad te verbinden.	😊				
3. We voeren in de planvorming van tenminste één dijkversterking een omgevingsscan uit om meekoppelkansen te benutten voor onder andere biodiversiteit, ruimtelijke inrichting, bereikbaarheid en kabels en leidingen.	😊				
P008 Onvoorzien Waterveiligheid		0,2	0,2	-	-
Afronding		0,1	-	-0,1	-
Totaal		57,3	61,6	8,4	5,0

Risico's Waterveiligheid

Status	Risicogebeurtenis	Risico-score	Max. Fin. Gevolg	Beheersmaatregelen
Ongewijzigd	Er breekt een kering door.	3	€ 10.000.000	- Continue toetsing/beoordeling van de primaire en secundaire keringen, onder toezicht van en met verantwoording aan ILT en provincie. - HWBP programma (primaire keringen) - VBK programma (regionaal) - Risico gestuurd beheer en onderhoud - CBO organisatie - Reguliere voor- en najaarsinspectie - De aanbevelingen uit het rapport 'kadebreuk en compartimentering regionale keringen' implementeren - Onderzoek doen naar de mogelijke gevolgen van optrekkende bevers in Nederland



5.2 Voldoende water

Prestaties en mijlpalen (bedragen x € 1 miljoen)	Toelichting	Exploitatie		Investerings	
		Begroting	Prognose	Begroting	Prognose
P083 In 2027 is Ruimtelijke Adaptatie onderdeel van ons dagelijks werk en benutten we de kansen vanuit de samenwerking om onze kerntaken te versterken en de leefomgeving klimaatbestendiger te maken. 😊		0,9	0,9	-	-
1. We stellen een tussenevaluatie vast voor het programma Ruimtelijke Adaptatie 😊 2. We stellen een uitvoeringsagenda voor onze vitaal en kwetsbare objecten vast. 😊					
P084 In 2030 werken we volgens het principe van water en bodem sturend in het landelijk gebied en overtuigen wij anderen in de stedelijke omgeving dit toe te passen. Onze opgaven realiseren wij integraal en gebiedsgericht 😊		3,2	3,0	-	-
1. We sluiten een bestuursovereenkomst met provincie Noord-Holland over de uitvoering van het PPLG, enkel op de onderdelen waar wij verantwoordelijk voor zijn. 😊 2. We hebben voor de programmagebieden Laag Holland, Noord-Kennemerland en Wadden, Kop van Noord-Holland en West-Friesland een visie gereed. 😞	1: Onder andere de val van het kabinet en vertraging in de toetsing door het Rijk en de Ecologische Autoriteit leidt tot enige aanpassingen in de planning en het sluiten van een bestuursovereenkomst. 2: Vanwege de redenen hierboven worden buiten Laag Holland geen visies uitgewerkt. In Laag Holland zijn al enkele gebiedsprocessen bezig met maatregelen en is de urgentie voor een visie hoger door wettelijke verplichtingen en voorziene knelpunten.				
P085 In 2027 stellen wij hoogwaardige hydrologische informatie beschikbaar, noodzakelijk voor advisering, actueel waterbeeld en (externe) informatievoorziening en voeren hiermee onderzoeken uit. 😊		2,3	2,2	-	-
1. We brengen voor alle polders in ons beheergebied de wateroverlastverwachting voor de komende 1 à 2 dagen in beeld. 😊					



Prestaties en mijlpalen (bedragen x € 1 miljoen)	Toelichting	Exploitatie		Investerings	
		Begroting	Prognose	Begroting	Prognose
2. We ontwikkelen een nieuwe database met overstromingskaarten en ontsluiten deze. 😊					
P086 In 2027 beheren we onze waterlopen optimaal voor de waterkwantiteit en waterkwaliteit. Dit doen we duurzaam en met oog voor de omgeving. 😊		21,4	21,5	-	-
1. We maken een beheerplan voor de duikers en overkluisde beken in Beverwijk. 😊 2. We bepalen voor acht gebieden of begroeiing toegestaan kan worden en leggen dit vast in de Legger Wateren. 😊 3. We maken een nieuw maaibestek waarbij we rekening houden met biodiversiteit en integratie van de bevindingen uit de pilot visvriendelijk beheer. 😊 1. We starten met de uitvoering van maatregelen vanuit de peilbesluiten Texel. 2. We stellen het Handelingskader integrale peilbesluiten vast. 3. We leveren gemaal Monnickendam op. 4. We vervangen 200 onderstations als onderdeel van de modernisering van de procesautomatisering.					
P087 In 2027 regelen we de waterpeilen conform de normen die zijn vastgesteld. 😊		43,8	45,1	1,1	2,8
1. We bereiden de actualisatie van de peilbesluiten Callantsoog en Zijpe voor. 😊 2. De vervanging van de onderstations als onderdeel van de modernisering van de procesautomatisering ronden we af. 😊	1: Vanwege onvoldoende interne capaciteit worden deze werkzaamheden uitbesteed. De opdracht voor de actualisatie moet nog uitgeschreven worden. De verwachting is dat dit pas eind 2024 gereed zal zijn.				



Prestaties en mijlpalen (bedragen x € 1 miljoen)		Toelichting	Exploitatie		Investerings	
			Begroting	Prognose	Begroting	Prognose
3. We realiseren een beschikbaarheid van de gemalen van minimaal 97%.	😊	<i>Exploitatie:</i> De energiekosten zijn € 1,1 miljoen. Dit komt door een hoger verbruik door veel neerslag in de eerste maanden en door hogere netbeheerkosten. <i>Investerings:</i> Uitgaven voor windturbines zijn € 0,7 miljoen hoger. Dit komt deels doordat na vaststelling van de begroting twee windturbines zijn aangekocht, waarbij de latere elektrische koppeling met gemaal de Helsdeur niet was opgenomen in de begroting. Hiernaast is eind vorig jaar een krediet toegekend voor voorbereidingswerk voor windturbines bij twee locaties, daarom is hier in de begroting nog geen rekening mee gehouden. Vanwege leveringsproblemen is de vervanging van de complexere onderstations doorgeschoven naar dit jaar, waardoor de kosten € 0,5 miljoen hoger zijn.				
P089 In 2027 hebben wij inzicht hoe het beschikbare zoete water het beste benut en beschermd kan worden.	😊		3,9	3,8	2,0	1,9
1. We voeren de laatste projecten van het programma Wateropgave 1.5 uit.	😊					
2. We starten de uitvoering van de eerste drie projecten van programma Wateropgave 2, gericht op optimalisatie van de waterbergingen en versterkingsmaatregelen in de prioritaire gebieden CING.	😊					
P088 In 2027 hebben wij inzicht hoe het beschikbare zoete water het beste benut en beschermd kan worden.	😊		3,0	2,9	0,1	0,1
3. We stellen voor de zomer een nieuwe strategie waterverdeling vast.	😊					
4. We leveren een meetnet op in het wateraanvoersysteem van ons beheergebied voor inzicht in de externe verziltingsproblematiek.	😊					
5. We stellen een programma Zoetwaterbeschikbaarheid vast.	😊					
P016 Onvoorzien Voldoende water			0,3	0,3	-	-



Prestaties en mijlpalen <i>(bedragen x € 1 miljoen)</i>	Toelichting	Exploitatie		Investerings	
		Begroting	Prognose	Begroting	Prognose
Afronding		-	0,1	-0,1	-
Totaal		78,8	79,8	3,1	4,8

Risico's Voldoende water

Status	Risicogebeurtenis	Risico-score	Max. Fin. Gevolg	Beheersmaatregelen
Ongewijzigd	Door langdurige droogte treedt zoutschade op aan gewassen en onherstelbare schade aan natuurgebieden. Agrariërs en natuurbeheerders claimen schadevergoeding bij HHNK.	2	€ 1.500.000	1. Opstellen van kaders en in beeld brengen van handelingsperspectief. 2. Het algemeen bestuur heeft de 'Strategie waterverdeling' en 'Waterbesparing en onttrekkingsverboden bij droogte en watertekort' vastgesteld voor de uitvoering van de landelijke verdringingsreeks. De Unie van Waterschappen heeft de aansprakelijkheid bij droogte beschreven. Met het vastleggen van de 'Strategie waterverdeling' is onze aansprakelijkheid gering.



5.3 Gezond water

Prestaties en mijlpalen <i>(bedragen x € 1 miljoen)</i>	Toelichting	Exploitatie		Investerings	
		Begroting	Prognose	Begroting	Prognose
P074 In de periode 2022-2027 wordt het KRW-maatregelenpakket voor de derde planperiode met onze gebiedspartners uitgevoerd.		3,2	3,2	1,2	1,7
1. We besluiten over het wel of niet doorzetten van het Landbouwportaal vanaf 2025. 2. We lossen vier vismigratieknelpunten op en melden die voor de KRW gereed bij het Rijk. 3. We realiseren voor het project Verbetering natte infrastructuur Noordkop in de vispassage Stontelerkeersluis en paai- en opgroeiplaatsen.	 	2: De prognose is drie gereedmeldingen. Door vertraging in de uitvoering van de locaties gemaal Hippolytushoef en gemaal P. van der Sterr zijn de vispassages waarschijnlijk niet gereed eind van het jaar. <i>Investerings:</i> Het verschil wordt met name veroorzaakt doordat in de begroting bij investeringen rekening is gehouden met een fasering van 80%. Dit wordt gedaan voor een betrouwbare investeringsplanning waarin onzekerheid is meegenomen. De onzekerheid heeft zich niet voorgedaan.			
P090 In 2027 is de monitoring zo ingericht dat we voor de KRW kunnen toetsen, beoordelen en rapporteren aan de EU. Daarnaast voeren wij met deze resultaten onderzoek uit.		4,9	4,9	-	-
1. We leveren de benodigde waterkwaliteitsdata aan voor de landelijke evaluatie van de Kaderrichtlijn Water. 2. We onderzoeken de bronnen van metalen en het handelingsperspectief rond deze stoffen.	 	2: We hebben op dit moment geen ecooloog chemie. Hiervoor staat een vacature open. Het is nog onduidelijk op welke termijn deze vervuld kan worden.			
<i>Afronding</i>		0,1	0,1	-	-
Totaal		8,2	8,2	1,2	1,7



Risico's Gezond water

Status	Risicogebeurtenis	Risico- score	Max. Fin. Gevolg	Beheersmaatregelen
Ongewijzigd	Ontstaan van watervervuiling oppervlaktewater door grote calamiteiten.	4	€ 8.500.000	1. Onze calamiteitenorganisatie is actief. 2. In 2019 is, conform het draaiboek Hoogwater, een concept draaiboek opgesteld voor calamiteiten waarbij potentieel (veel) vervuild water of andere stoffen worden geloosd op ons watersysteem, inclusief een overzicht van risicovolle bedrijven.



5.4 Schoon water

Prestaties en mijlpalen (bedragen x € 1 miljoen)	Toelichting	Exploitatie		Investerings	
		Begroting	Prognose	Begroting	Prognose
P069 We behalen de vastgestelde doelen voor 2025 voor de doelmatigheid in de Waterketen.		1,3	1,3	-	-
- We maken voor burgers en bedrijven inzichtelijk wat de samenwerking in de waterketen oplevert in het licht van de eerder vastgestelde ambities. - Als invulling van de bronaanpak hebben we eind 2024 samen met de Omgevingsdiensten voor een groot deel grip op de indirecte lozingen op onze rwzi's. - We realiseren met minstens één bedrijf een oplossing voor de innovatieve ketenaanpak	 	2: Voor een gezamenlijk uitvoeringsprogramma voor de komende drie jaar is nog geen instemming bereikt. Op dit moment wordt gewerkt aan een compromis. Dit heeft als doelstelling om grip te krijgen op de indirecte lozingen, waarmee de mijlpaal alsnog gehaald wordt.			
P072 In 2023 zijn we in staat om via beleid, procesregie en methodiek-ontwikkeling adequaat in te spelen op vragen uit de omgeving.		0,8	0,8	-	-
- Voor alle vijftien zuiveringskringen is een basiszuiveringsbeeld (BZB) opgesteld. - Het proces BZB is geïmplementeerd in ons dagelijks werk.	 				
P070 In 2025 wordt het schone water klimaat- en energieneutraal geproduceerd.		1,4	1,4	-	-
- We bereiden de bouw van groen gas-installaties op de rwzi's Zaandam en Den Helder voor. - We onderzoeken verdere mogelijkheden om groen gas te produceren	 	<i>Prestatie:</i> Zoals gemeld in de jaarstukken 2023 wordt ondanks de inzet van diverse maatregelen de doelstelling niet behaald. Dit komt doordat de slibdrooginstallatie (SDI) langer open blijft dan voorgenomen en diverse energieopwekkende assets later operationeel zijn dan gepland.			
P071 In 2025 werken we aan het verwaarden van water, energie en grondstoffen volgens een meerjarige routekaart.		1,6	1,6	-	-



1. We nemen het bestuur mee in De Grote Verbouwingsopgave Waterketen, waarin tenminste een bestuurlijke notitie wordt opgeleverd.	😊				
2. We leveren een voorstel op waarin de uitgangspunten van de Routekaart circulaire Waterketen bestuurlijk worden vastgesteld.	😊				
P061 In 2025 is het onderhoud van de technische bedrijfsmiddelen risicogestuurd.	😊	33,5	32,2	15,1	12,1
1. De nieuwe Nereda rwzi Oosthuizen wordt opgeleverd.	😊	<i>Exploitatie:</i> De prognose is € 1,3 miljoen lager dan begroot. Dit komt voornamelijk voort door latere gereedmelding van enkele projecten dan gepland. Hierdoor zijn de kapitaallasten lager dan verwacht. <i>Investerings:</i> De realisatie van de groen gasinstallatie op rwzi Den Helder start later doordat de gunning in het najaar 2024 is. De uitgaven zijn hierdoor € 1,6 miljoen lager. Voor de verduurzaming van de bedrijfsgebouwen op de rwzi's start de realisatie ook later doordat het bestuursvoorstel pas rond de zomer wordt behandeld. Dit zorgt voor € 0,9 miljoen lagere uitgaven. De uitgaven voor de renovatie rwzi's vallen door onvoorziene oorzaken € 1,3 miljoen hoger uit, onder andere voor de vervanging van de leidingen op rwzi Zaandam-Oost. De renovatie rwzi's loopt verder naar verwachting. De nieuwe zuivering Oosthuizen is in bedrijf. Het project zit in de nazorgfase om zo de zuivering optimaal te laten werken. De bijbehorende uitgaven van € 0,9 miljoen die voorzien waren in 2023 worden in 2024 afgerekend. Voor het vernieuwen van rwzi Wieringen wordt gewacht op de afronding van rwzi Oosthuizen om daarvan te kunnen leren. Doordat deze afronding vertraagd is, zal de vernieuwing van rwzi Wieringen later aanvangen. Hierdoor zijn de uitgaven € 3,6 miljoen lager.			
2. We verwerken duurzaamheid in alle nieuwe aanbestedingen.	😊				
3. 70% van het onderhoud van de technische bedrijfsmiddelen is risicogestuurd.	😊				
P091 Dagelijks sturen we op het verlagen van onze emissies naar de omgeving op basis van vastgestelde ambities en wettelijke eisen. In 2028 hebben we de productie van grondstoffen en energie verhoogd.	😊	66,8	76,4	23,4	17,8



1. Het percentage afgefakkeld biogas daalt met 2,5% ten opzichte van 2023.	 1: We sturen volop op het verhogen van de biogasproductie en het beperken van het affakkelen van biogas, maar we lopen steeds meer aan tegen de maximale capaciteit van de warmtekrachtinstallaties. Hierbij wordt biogas omgezet in stroom en warmte. Binnen deze systemen is weinig reservecapaciteit, waardoor we de gestelde doelstelling voor affakkelen niet kunnen halen.
2. De productie van biogas wordt 5% hoger ten opzichte van 2023.	 <i>Exploitatie:</i> De prognose is € 9,6 miljoen hoger dan de begroting. Dit komt voor € 4,4 miljoen door hogere energiekosten. Bij het nieuwe energiecontract met de Huisvuilcentrale (HVC) wordt op een andere manier afgerekend. Dit contract is niet meer op basis van levering en teruglevering (salderingsregeling). Het nieuwe contract is afgesloten op basis van werkelijke opwek als gevolg van de warmtekrachtkoppeling, zonnepanelen en windmolens en verbruik. Daarbij zijn de kosten voor het netbeheer hoger. Vooral vanuit teruglevering elektriciteit door een lagere marktprijs zijn de energieopbrengsten € 1,1 miljoen lager. Zie voor verdere toelichting op energie hoofdstuk 6.1.
3. 50% van de IBA's zijn vervangen door verbeterde septic tanks	 Vanwege een tariefsaanpassing zijn de kosten € 3,5 miljoen hoger voor afvalwaterzuivering door derden (Waternet). Resteert € 0,6 miljoen aan diversen. <i>Investerings:</i> De uitgaven € 4,6 miljoen zijn lager doordat de risico's die mee zijn begroot voor de verzelfstandiging van rwzi Beverwijk zich vooralsnog niet voordoen. We zijn nog in gesprek met bedrijven over de ketenaanpak. Daarmee is het project innovatieve ketenaanpak bedrijfsafvalwater nog niet concreet genoeg. Naar verwachting verschuift de investering door naar 2025, waardoor de uitgaven € 0,8 miljoen lager zijn. De investeringsuitgaven voor de struviet oogstinstallatie van € 0,5 miljoen schuiven naar verwachting door naar 2025. Met de realisatie van de groen gasinstallatie op rwzi Zaandam kan naar verwachting eerder gestart worden door eerdere gunning, waardoor de uitgaven € 0,6 miljoen hoger zijn. Resteert € 0,3 miljoen aan lagere uitgaven.
P026 Onvoorzien Schoon water: inzet onvoorzien voor calamiteiten	0,40,4- -
Afronding	- - - -
Totaal	105,4114,138,529,9



Risico's Schoon Water

Status	Risicogebeurtenis	Risico-score	Max. Fin. Gevolg	Beheersmaatregelen
Ongewijzigd	We maken keuzes o.b.v. verkeerde analyses (data en normen)	9	P.M.	1. Het aantrekken van extra capaciteit 2. Het op orde brengen van de data(kwaliteit)
Ongewijzigd	Overschrijding van de zuiveringsnormen en afnameverplichtingen	9	€ 500.000	1. Wij dragen zorg voor certificering (ISO14001 en 55001) 2. Er zijn calamiteitenboeken per rwzi 3. We voeren vernieuwing van procesautomatisering door 4. Wij leiden personeel op 5. Wij houden de data op orde 6. Er worden langjarige leveringsovereenkomsten afgesloten 7. Er zijn voldoende voorraden 8. Er is kennis van alternatieve stoffen 9. Wij treffen hacking-maatregelen 10. Wij hebben inzicht in de voor ons relevante omgeving 11. Wij sluiten afvalwaterakkoorden 12. Er is samenwerking met gemeenten 13. Er is controle door Handhaving HHNK



Status	Risicogebeurtenis	Risico-score	Max. Fin. Gevolg	Beheersmaatregelen
Ongewijzigd	We behalen onze emissie-ambities niet	4	€ 2.000.000	1. Zorgdragen voor certificering (ISO14001 en 55001) 2. Calamiteitenboeken per rwzi 3. Vernieuwing procesautomatisering 4. Opleidingen 5. Data op orde 6. Langjarige leveringsovereenkomsten 7. Voldoende voorraden 8. Kennis van alternatieve stoffen 9. Hacking-maatregelen 10. Inzicht in de omgeving 11. Afvalwaterakkoorden 12. Samenwerking met gemeenten 13. Controle door Handhaving HHNK
Ongewijzigd	Onvoldoende slibverwerkingscapaciteit (intern en/of extern)	9	€ 4.000.000	1. Wij voeren inspecties en preventief onderhoud uit 2. Onderdelen zijn op voorraad 3. Er is achtervang via HVC en AquaMinerals 4. Er is intensieve samenwerking met waterschappen, UvW en eindverwerkers



Status	Risicogebeurtenis	Risico-score	Max. Fin. Gevolg	Beheersmaatregelen
Ongewijzigd	Onvoldoende granulaatverwerkingscapaciteit	9	€ 1.000.000	1. Er is Europese achtervang 2. Er zijn stortvergunningen HVC 3. Er is achtervang door AquaMinerals 4. Er is een landelijke calamiteitenregeling door 'robuust plan slibverwerking'
Ongewijzigd	Niet verkrijgen van of niet voldoen aan omgevingsvergunningen	2	€ 1.000.000	1. Vergunningen actueel houden 2. Goede relaties met milieudiensten en gemeenten onderhouden 3. Onderhoudsstrategieën correct uitvoeren 4. Compliance checks uitvoeren



5.5 Veilige (vaar)wegen

Prestaties en mijlpalen (bedragen x € 1 miljoen)	Toelichting	Exploitatie		Investerings	
		Begroting	Prognose	Begroting	Prognose
P027 Uiterlijk in 2025 hebben we alle wegen aan gemeenten overgedragen.	😊	-1,2	-1,2	-	-
1. We stellen met de vijf Waterlandse gemeenten een <i>business case</i> op voor de wegenoverdracht.	😊				
P057 Onze wegen zijn in stand gehouden en ingericht conform de doelstellingen uit het vigerende wegenbeleid.	😊	8,5	11,7	-	-
1. Afhankelijk van bestuurlijke besluitvorming, ronden we de wegenoverdracht in de laatste vijf gemeenten af.	😊	<i>Exploitatie:</i> De overschrijding van € 3,2 miljoen wordt voor € 2,8 miljoen veroorzaakt door extra kosten voor de wegenoverdracht van de vijf Waterlandse gemeentes om te voldoen aan de overeengekomen kwaliteitsafspraken van de wegenoverdracht. Het restant komt door (gevolg)schade aan zowel bomen als openbare verlichting veroorzaakt door de diverse stormen van zowel vorig jaar als dit jaar.			
P030 We voeren voor de provincie Noord-Holland een scheepvaartbeheertaak uit.	😊	0,8	0,8	-	-
1. Naar aanleiding van de evaluatie in 2023 stellen we zo nodig de nieuwe normbedragen vast.	😊				
P031 Onvoorzien Veilige (vaar)wegen.		0,1	0,1	-	-
Afronding		0,1		-	-
Totaal		8,3	11,4	-	-

Risico's Veilige (vaar) wegen

Geen risico's met score 9 of een bedrag van € 1 miljoen en hoger.



5.6 Crisisbeheersing

Prestaties en mijlpalen (bedragen x € 1 miljoen)	Toelichting	Exploitatie		Investerings	
		Begroting	Prognose	Begroting	Prognose
P055 Samen met onze netwerkpartners bereiden we ons voor, zodat we adequaat handelen bij een (dreigende) crisis met maatschappelijke gevolgen.		1,3	1,4	-	-
1. We organiseren en nemen deel aan minimaal drie oefeningen.		<i>Prestatie:</i> We verwachten door klimaatverandering, instabiliteit van het energienetwerk en toenemende cyberaanvallen vaker te maken te krijgen met crisissituaties. Bovendien verwachten onze netwerkpartners dat wij een serieuze partner zijn. Momenteel is onze capaciteit onvoldoende om de basis verder op orde te brengen en te transformeren naar een professionele crisisorganisatie. 2: Het opstellen, en daarmee ook het implementeren, van het meerjarenplan professionalisering crisisbeheersingsorganisatie (CBO) heeft in de huidige bezetting een langere doorlooptijd nodig. We richten ons dit jaar op het opstellen van het meerjarenplan. Dat proces ligt inmiddels op koers. 3: We hebben geen capaciteit voor deze mijlpaal. Daarom hanteren we de komende periode de bestaande draaiboeken. Wel is een start gemaakt met het ontwikkelen van een draaiboek nieuwe stijl, gericht op uniformiteit, effectiviteit en pragmatisme. 4: De leerpunten en aanbevelingen van evaluaties vanaf 2021 zijn geïnventariseerd en worden in de tweede helft van dit jaar geprioriteerd. Implementatie hiervan is ook onderdeel van het evaluatieproces. Dit is door gebrek aan capaciteit nog niet mogelijk.			
2. We implementeren het nieuwe meerjarenplan professionalisering CBO.					
3. We zijn verantwoordelijk voor het actueel houden en uniformeren van de draaiboeken.					
4. We zijn verantwoordelijk voor het evalueren van het crisisproces na inzet van de crisisteams.					
P075 In 2026 hebben wij intern en met onze partners voor het geheel aan relevante bedreigingen, de crisisbeheersing diepgaand en breed versterkt.		1,8	1,6	-	-
1. We maken in twee pilotgebieden het watersysteem crisisbestendiger.					
2. We versterken de informatievoorziening tijdens crises door het opleveren van twee beslissingsondersteunende tools					



Prestaties en mijlpalen <i>(bedragen x € 1 miljoen)</i>	Toelichting	Exploitatie		Investerings	
		Begroting	Prognose	Begroting	Prognose
3. We versterken de organisatie van de crisisbeheersing door ons onder andere te focussen op de crisiscommunicatie en het inregelen van de publiek-private samenwerking in het pilotgebied Zijpe.	😊				
4. We stellen de contouren op voor een strategisch bestuurlijk kader.	😊				
Afronding		-0,1	0,1	-	-
Totaal		3,0	3,1	-	-

Risico's Crisisbeheersing

Geen risico's met score 9 of een bedrag van € 1 miljoen en hoger.



5.7 Bestuur en Organisatie

Prestaties en mijlpalen (bedragen x € 1 miljoen)	Toelichting	Exploitatie		Investerings	
		Begroting	Prognose	Begroting	Prognose
P065 Taakuitoefening bestuur en organisatie		30,4	29,1	-	-
1. We begeleiden het bestuurlijke proces en zorgen voor een zo soepel mogelijke besluitvorming.		3: De focus van het algemeen bestuur is om onderwerpen integraal op te pakken. Waar mogelijk wordt gestuurd op een integrale aanpak van lopende projecten, waaronder 'Water en Bodem sturend', duurzaamheid en ruimtelijke adaptatie.			
2. We beantwoorden bestuurlijke vragen binnen de gestelde termijn van vier weken.					
3. We ondersteunen het bestuur bij de wens om integraal te werken en pakken minimaal twee projecten integraal aan		5: De bestuurlijke ambitie voor het uitvoeren van de WOO is vastgesteld op het midden scenario. Deze is verwerkt in het programma. Deze stap is noodzakelijk voor het vervolg van de programmaplanning. De verwachting is wel dat met het vaststellen van deze ambitie de beperkte vertraging dit jaar wordt ingelopen.			
4. Ons werk voeren we conform de Omgevingswet uit.					
5. Het programma Wet open overheid (WOO) voeren we uit conform programmaplanning.		6: Om volledig energieneutraal te worden, zijn maatregelen als de sluiting van de SDI, het realiseren van de centrale gisting en het ontwikkelen van windenergie belangrijk. De volledige stand van zaken is beschreven in de monitor van het Klimaat- en Energieprogramma (KEP) (24.0283388). Met de sluiting van de slibdroger eind 2025, zijn we vanaf 2026 voor 99% CO ₂ -neutraal. Op het gebied van energie zijn we voor 44% neutraal.			
6. In 2025 zijn we energie- en klimaatneutraal.					
7. We wekken duurzame energie op in een mix van zonnestroom, biogas en windenergie		13: We zetten in op de werving voor de benodigde capaciteit om het aantal dossiers op te pakken.			
8. We voeren maatregelen uit het energiebesparingsplan uit.					
		Exploitatie: De opbrengsten van € 1,3 miljoen voor project Grondgebruik staat begroot op effect Waterveiligheid, alleen vindt de realisatie plaats binnen het effect Bestuur en organisatie.			
9. We participeren in initiatieven van duurzame energie opwek met derden.					
10. We continueren het financieren van innovaties van bedrijven in de waterschapssector d.m.v. ons waterinnovatiefonds.					
11. We maken twaalf erfgoedobjecten toegankelijk, fysiek dan wel digitaal.					



Prestaties en mijlpalen (bedragen x € 1 miljoen)	Toelichting	Exploitatie		Investerings	
		Begroting	Prognose	Begroting	Prognose
12. We nemen deel aan tien internationale (Blue Deal) projecten, fysiek dan wel digitaal. Daarnaast doen we mee met een NWB project en zijn we partner in diverse Europese projecten.	😊				
13. Met het 'Project versnelde aanpak gebruik eigendommen' regelen we 300 gronddossiers.	😊				
14. We zorgen voor minimaal twee processen voor betrouwbare actuele data over onze assets en combineren dit met relevante data van derden, om de organisatie te voorzien van betrouwbare informatie om beslissingen op te baseren.	😊				
15. We zetten ons in om de huidige naam en taakbekendheid, van 1 op de 2 inwoners, vast te houden. En blijven werken aan het verhogen van het waterbewustzijn.	😊				
16. We stellen een plan op voor financiering van kleinschalige burgerinitiatieven	😊				
P066 Ondersteuning bestuur en organisatie	😊	53,4	48,6	2,1	2,7
1. We nemen de informatievoorziening voor de Omgevingswet in gebruik.	😊	<i>Exploitatie:</i> Het verschil komt met name door hogere dividenduitkering NWB (€ 0,7 miljoen), hogere rentebaten (€ 4,5 miljoen) en een verwachte opbrengst van € 1,0 miljoen voor verkoop oude werf Oudeschild. Daartegenover staan € 0,2 miljoen hogere rentekosten, bijdrage streekarchief € 0,3, hogere kosten voor Het Waterschapshuis € 0,3 miljoen en € 0,5 miljoen lagere opbrengsten. Dit laatste betreft een Werk voor derden en dat loopt niet via de exploitatie. <i>Investerings:</i> De hogere uitgaven hebben betrekking op aanschaf van een vrachtwagen. Hier was in een vorige begroting rekening mee gehouden. 4: We werken aan het verbeterplan BIO. Daarin is door een extern bureau een gap-analyse uitgevoerd tussen de <i>best practice</i> inrichting en de huidige inrichting van het IV-domein. Uit deze analyse blijkt dat onvoldoende capaciteit aanwezig is binnen het IV-domein om <i>BIO-compliant</i> te worden en structureel de continuïteit en integriteit van onze informatiesystemen goed te borgen. Daarnaast doet de komst van andere digitale (Europese) wetgeving, bijvoorbeeld NIS2, ook een beroep op de reeds beperkt aanwezige			
2. We zorgen dat de Rekenkamercommissie bestaat uit externe leden.	😊				
3. We zorgen dat de rechtmatigheidsverantwoording over 2025 kan worden afgegeven.	😊				
4. We geven verdere invulling aan het verbeterplan informatiebeveiliging, als onderdeel van compliance met de BIO. Realisatie staat gepland op eind 2024. We volgen de ontwikkelingen m.b.t. <i>Network and Information Security 2 Directive</i> (NIS2) op de voet en zullen indien nodig daar het verbeterplan op aanpassen.	😞				
5. We voeren ons verbeterplan voor de fysieke toegangsbeveiliging uit voor een veilige werkomgeving en in naleving van de BIO. Er zal gestart worden op het hoofdkantoor met maatregelen. Deze worden vervolgens uitgebreid richting bemande buitenlocaties. Als laatste de onbemande buitenlocaties. Concreet zullen de volgende	😊				



Prestaties en mijlpalen (bedragen x € 1 miljoen)	Toelichting	Exploitatie		Investerings	
		Begroting	Prognose	Begroting	Prognose
activiteiten plaatsvinden: risico-inventarisatie en evaluatie (RI&E) uitvoering voor het hoofdkantoor omtrent fysieke toegangsbeveiliging en een RI&E uitvoeren voor de buitenlocaties omtrent fysieke toegangsbeveiliging. Beide vinden plaats in Q2 van 2024. Naast de RI&E zal zullen de toegangspassen worden vervangen.	capaciteit. Realisatie van deze mijlpaal in 2024 is hierdoor niet haalbaar. Afhankelijk van keuzes in MJP 2025-2029 wordt een nieuw tijdspad bepaald. 5: Op het hoofdkantoor starten we met maatregelen. Deze worden vervolgens uitgebreid naar de bemande buitenlocaties en als laatste naar de onbemande buitenlocaties. We voeren de RI&E uitvoering voor het hoofdkantoor en de buitenlocaties omtrent fysieke toegangsbeveiliging uit in het tweede kwartaal. Naast de RI&E worden de toegangspassen vervangen.				
6. We lanceren een arbeidsmarktcommunicatiecampagne.	😊				
7. We stellen een integraal SPP op.	😊				
8. We stellen de archiefverordening en het besluit Informatiebeheer vast voor de nieuwe archiefwet.	😊				
9. We stellen een kostentoedelingsverordening op, waarmee we invulling geven aan nieuwe wet- en regelgeving.	😊				
P063 Personeelslasten		105,6	105,6	-	-
We verwachten dat de personeelskosten in lijn zijn met de begroting. De personeelskosten voor het eigen personeel komen € 3,8 miljoen lager uit. Dit komt vanwege het niet invullen van enkele vacatures zoals PPLG in afwachting van de provincie en wegenoverdracht. Hier tegenover staat € 3,8 miljoen aan extra inhuur door latere invulling van vacatures.					
P051 (dekking) overhead		-150,1	-151,1	-	-
P054 Onvoorzien		0,2	0,2	-	-
Subtotaal		39,5	33,4	2,1	2,7
Waterschapsbelasting		-274,0	-274,1	-	-
Door implementatie van de Landelijke voorziening waardering onroerende zaken (LV WOZ) en Basisregistratie Kadaster (BRK) 2.0 konden de combi-aanslagen in 2022 en 2023 niet zoals gebruikelijk in de maanden april en mei worden verstuurd. We verwachten dat in dit jaar wel weer te kunnen doen.					
De verwachte belastingopbrengst is nagenoeg gelijk aan de begroting. Een onzekere factor vormt de prognose van Zuiveringsheffing Bedrijven (ZUIB) omdat deze over de afgelopen jaren geen stabiel beeld geeft. Dat is veroorzaakt door de impact van de coronaperiode op bedrijven en doordat het voor sommige bedrijven loont om zelf een deel van de zuivering op zich te nemen.					



Prestaties en mijlpalen <i>(bedragen x € 1 miljoen)</i>	Toelichting	Exploitatie		Investeringen	
		Begroting	Prognose	Begroting	Prognose
Door een structureel tekort aan bouwgrond en netcongestie, waardoor nieuwbouwwoningen niet op het elektriciteitsnetwerk aangesloten kunnen worden, ontstaat steeds vaker vertraging in de oplevering van grootschalige woningbouw. Vanaf 2025 wordt weer enig herstel verwacht.					
Algemene reserves		-	-	-	-
Bestemmingsreserves		-26,7	-26,7	-	-
Afronding		-0,1	-	-	-
Totaal		-261,4	-267,4	2,1	2,7

Risico's Bestuur en Organisatie

Status	Risicogebeurtenis	Risico-score	Max. Fin. Gevolg	Beheersmaatregelen
Ongewijzigd	De werkelijke netto-belastingopbrengst is meer dan 2% lager dan begroot of meer dan 1% lager t.o.v. de prognose bij de rapportage over de eerste 8 maanden.	6	€ 5.000.000	1. Jaarlijkse analyse op trends; ontwikkeling maatstaven. 2. 7 x per jaar analyse (begroot-werkelijk) en prognose. 3. Externe bronnenbenadering in jaarrekeningcyclus. 4. Administratieve organisatie / interne beheersing op orde gebracht. Monitoren van uitvoering controles. 5. 7 x per jaar wordt aansluiting tussen belastingsysteem en financieel systeem gemaakt. 6. Procesbeschrijvingen worden periodiek geactualiseerd. 7. Monitoring van de verwerking van de gegevens uit de bronadministraties. 8. Ondanks de geopolitieke ontwikkelingen en inflatie merken we nog geen veranderingen in de ontvangsten van de waterschapsbelastingen. We volgen het verloop van kwijtschelding nauwgezet.
Ongewijzigd	Een of meerdere erfpachters willen aanspraak maken op een schikkingsregeling.	2	€ 2.000.000	De betwiste voorwaarden worden in goed overleg met de erfpachter bijgesteld en verrekend.



6. Samenvattingen

6.1 Thema's Waterplan 2022-2027

In het Waterplan 2022-2027 (21.1010054) zijn vijf thema's opgenomen, waar organisatiebreed op ingezet wordt. Hieronder volgt per thema de voortgang ten opzichte van de in de begroting 2024 beoogde progressie.

Ruimtelijke adaptie

Om de doelstelling uit het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie voor 2050 te behalen wordt een meerjarige verankering van de samenwerking in de werkregio gevraagd. Voor samenwerking is een organisatiestructuur, financiering en capaciteit nodig. We hebben met 26 gemeenten, PWN en Provincie Noord-Holland een overeenkomst getekend om de samenwerking kracht bij te zetten en te verankeren voor de komende jaren.

Vanuit het klimaatnetwerk Samen Blauwgroen hebben we twee *webinars* georganiseerd over klimaatadaptatie in de geschiedenis en burgerparticipatie in klimaatadaptatie.

Door zo vroeg mogelijk in het proces betrokken te zijn bij ontwikkelingen in ons beheergebied kunnen we meedenken aan een toekomstbestendige inrichting. Een voorbeeld hiervan is de ontwikkeling van de woonwijk Oostflank in Purmerend. Hierbij zijn water en bodem sturend in de ruimtelijke ontwikkeling en worden kansen voor klimaatbestendigheid en een robuust watersysteem gecreëerd.

Het gemaal de Waardse Dijk is op 25 maart 2024 geopend. Dit gemaal maakt de aanleg van de spooronderdoorgang in het Stationskwartier Dijk en Waard mogelijk en maakt tegelijkertijd de polder Heerhugowaard klimaatrobuuster.

Omgevingswet

De Omgevingswet is per 1 januari 2024 in werking getreden. De regelgeving is flexibeler en geeft ruimte voor innovatie. Nu komt het aan op de implementatie. Voordat we alles in de greep hebben moeten we ervaring gaan opdoen en gaandeweg bekend raken met de werking van de wet in de praktijk. Dit geldt zowel voor ons als in de keten met onze ketenpartners en de inwoners van ons beheergebied. Dit betekent onder andere dat de doorlooptijden van aanvragen en informatieverzoeken nu langer zijn dan voorheen het geval was.

Binnen het stelsel van de Omgevingswet gaan bevoegde gezagen aan de slag met o.a. klimaatverandering, waterbeheer, gezondheidsbevordering, energietransitie, circulariteit, woningbouw, transitie van het buitengebied en de landbouw. Dit zijn grote opgaven, waarbij beleidsmatige keuzes worden vastgelegd in omgevingsverordeningen, omgevingsvisies en omgevingsplannen. Bij het maken van deze beleidsmatige keuzes moet ook rekening gehouden worden met het landelijke uitgangspunt water- en bodemsturend. Dit zorgt voor extra uitdaging in de zin van een breder speelveld en andere werkwijzen voor het inventariseren en afwegen van belangen. Elk bevoegd gezag kan voor een deel zijn eigen afwegingen maken, als het gaat over regels en normering in het omgevingsplan. Door onze opgaven is het noodzakelijk dat wij vroegtijdig worden betrokken.



Duurzaamheid

We werken verder aan de doelstellingen uit het Klimaat- en energieprogramma (KEP) om met de eigen bedrijfsvoering geen CO₂ meer uit te stoten en net zoveel energie op te wekken als dat we verbruiken. Belangrijke mijlpalen daarin zijn het sluiten van de SDI in Beverwijk en het realiseren van zonne-energie, biogas en windenergie. Een risico vormt de congestie op het elektriciteitsnetwerk. Is het netwerk vol, dan kan de nieuwe installatie voor de opwek van duurzame energie niet worden aangesloten. Ook worden verdergaande maatregelen genomen om ons energieverbruik verlagen. Voor de transitie naar een circulair waterschap wordt verder bepaald hoe wij onze impact op het milieu kunnen verlagen door anders te bouwen. Denk daarbij aan andere bouwmaterialen, modulair bouwen en hergebruik van bestaande componenten.

Maatschappelijk verantwoorde overheid (MVO)

In onze visie op MVO zijn de maatschappij (*people*), milieu (*planet*) en economie (*prosperity*) de vertrekpunten voor samenwerking met de omgeving. De ambitie is om onze prestaties op het gebied van MVO en duurzaamheid meetbaar en inzichtelijk te maken. Hiervoor is gestart met een nulmeting. We sluiten hierbij aan op de *Sustainable Development Goals* (SDG's). Deze doelen zijn een mondiaal kompas voor uitdagingen als armoede, onderwijs en de klimaatcrisis. Verder starten we met het ontwikkelen van een strategie die overeenkomstig de Big8 geoperationaliseerd en vervolgens geëvalueerd wordt.

Duurzame energieopwekking en terugwinning van grondstoffen

Energie HHNK		
Elektriciteit	2024	2024
	Begroting	T1
Inkoop Totaal (MWh)	56.792	56.482
Totaal Opwek (MWh)	61.460	61.459
Waterketen SDI	34.195	35.441
Waterketen WKK	4.080	4.720
Waterketen Zon	19.775	17.998
Watersystemen Wind	2.864	2.864
Gebouwbeheer Zon	545	436
Totaal Teruglevering (MWh)	-36.372	-34.169
Verbruik Totaal (MWh)	81.879	83.772
Waterketen	59.457	58.806
Watersystemen	20.000	22.161
Gebouwbeheer	2.118	2.500
Wegen	305	305
Kosten inkoop Elektriciteit	€ 18.788.841	€ 23.621.802
Gemiddeld tarief per MWh*	€ 330,84	€ 325,49
Opbrengsten Teruglevering**	€ -3.819.423	€ -3.091.271



Gas	2024	2024
	<i>Begroting</i>	<i>T1</i>
Totaal Inkoop Aardgas (m³x1.000)	14.833	15.347
Waterketen SDI	14.500	15.034
Gebouwen	333	313
Kosten inkoop Gas	€ 13.014.564	€ 13.659.964
Gemiddeld tarief per 1.000 m ³ *	€ 877,41	€ 890,07
Groen Gas verkocht (m³x1.000)	€ -900	€ -820
Opbrengst verkocht Gas	€ -787.652	€ -373.554
Netto energiekosten	€ 27.196.331	€ 33.816.940

* Inclusief netbeheerkosten, trafokuur, meetdiensten en VPB

** Inclusief opbrengsten SDE subsidie

Terugwinning	2024	2024
	<i>Begroting</i>	<i>T1</i>
Biogas (totale opwek x1.000 m³)	4.150	4.315
Omgezet naar Groen Gas	1.320	1.320
Gebruikt in WKK	2.570	2.400
Gebruikt voor CV	135	45
Afgefakkeld / verlies	125	450
PowerCrumbs (Zaandam)		100
Overige stromen		
Slibgranulaat (ton)	19.500	19.000
Herwonnen grondstoffen		
Struviet (ton)	150	200
Cellulose (ton)	1.950	2.250

Disclaimer bij deze tabel en toelichting: De huidige energiemarkt is zeer volatiel. Omdat de opwek van elektriciteit wordt afgerekend tegen gemiddelde marktprijzen is het maken van prognoses erg lastig. Met bovenstaande tabel is getracht een zo realistisch mogelijke prognose af te geven. We volgen de ontwikkelingen op de voet in het energieteam, indien nodig zal het bestuur geïnformeerd worden over lopende ontwikkelingen. De SDI blijft ook in 2024 nog volledig in gebruik. De terugleververgoeding van HVC en de Stimulering duurzame energieproductie (SDE) subsidie worden op basis van voorlopige factoren en bedragen berekend. De overheid bepaald de definitieve factoren en bedragen in het jaar na de realisatie. Dit zorgt er voor dat de definitieve vergoedingen kunnen afwijken van wat nu is berekend.

Algemeen

Sinds 2023 zijn we een samenwerkings- en leveringsovereenkomst voor de levering van elektriciteit met HVC aangegaan. Onderdeel van deze overeenkomst is een *Power Purchase Agreement* (PPA) waarin onze zonneweides en -daken zijn ondergebracht. Deze PPA is gebaseerd op en afhankelijk van de SDE subsidie voor zonnepanelen. De vergoeding vanuit deze PPA, in combinatie met de SDE subsidie, zorgt voor gegarandeerde inkomsten waarmee de investering binnen de gestelde tijd terugverdiend wordt.

Voor de berekening van de vergoeding wordt gekeken naar de totale opwek in kWh van de zonnepanelen (was voorheen de teruglevering aan het net). Voor de inkoop wordt gekeken naar het verbruik van de locatie (was voorheen de inkoop vanaf het net).



Elektriciteit

- Het verbruik van de oppervlaktegemalen van Watersystemen was in de eerste 3 maanden 2,2 miljoen kWh hoger dan het 5-jaarsgemiddelde. Dit zorgt voor een kostenstijging van € 0,6 miljoen.
- Voor de bepaling van de levering van elektriciteit bij de rwzi's van Waterketen wordt sinds de nieuwe overeenkomst met HVC gekeken naar het verbruik in plaats van de levering. Hierdoor is de inkoop gestegen met bijna 13 miljoen kWh. Dit zorgt voor een kostenstijging van € 3,3 miljoen.
- De kosten voor netbeheer (Liander) zijn meer gestegen (24%) dan de gebruikelijke indexatie. Liander moet het net uitbreiden vanwege de energietransitie. Dit zorgt voor een kostenstijging van € 0,9 miljoen.
- De prijzen voor energie zijn sinds het maken van de begroting voor 2024 gedaald. De vergoeding van de opwek van elektriciteit is mede afhankelijk van de maandgemiddelde marktprijs. Hierdoor is het gemiddelde tarief voor teruglevering met ca. € 37 per MWh gedaald.
- Voor de bepaling van de teruglevering van elektriciteit bij de rwzi's van Waterketen wordt sinds de nieuwe overeenkomst met HVC gekeken naar de opwek. Hierdoor is de teruglevering gestegen met bijna 4 miljoen kWh.
- Dit jaar kunnen we nog niet rekenen op teruglevering van rwzi Ursem. De zonneweide is opgeleverd maar mag vanwege netcongestie niet terugleveren aan het net.
- Vanwege de gedaalde marktprijs ontvangen we ruim € 1 miljoen minder voor onze terug geleverde elektriciteit.
- Door de lagere marktprijs voor elektriciteit ontvangen we € 0,3 miljoen meer SDE subsidie. Dit komt vanwege regelmatige prijsdalingen onder de rendabele top.

Gas

- De slibdroger in Beverwijk laat in de eerste 3 maanden een hoger gasverbruik zien dan was begroot op basis van de doelstelling 15% gasreductie. Dit heeft te maken met een groter aanbod van slib wat verwerkt moest worden.
- Na Prinsjesdag 2023 werd het definitieve tarief voor energiebelasting op gas in 2024 bekend. Deze is vanwege het de-stimuleringsbeleid van de overheid meer dan verdubbeld.
- Het hogere gasverbruik van de slibdroger en de stijging van de energiebelasting op gas zorgt voor een kostenstijging van € 1,2 miljoen.
- Inherent aan het eerst genoemde punt staat een hogere elektriciteitsproductie van bijna 900.000 kWh. Vanwege het lage tarief voor teruglevering zorgt dit niet voor een compenserend effect.
- In 2023 hebben we ingezet op 15% gasreductie bij de slibdroger. Hierdoor zou het rendement voor vrijstelling van energiebelasting niet behaald worden. Vanwege een langere testperiode om te komen tot 15% reductie, is de reductie niet behaald. Hierdoor heeft de slibdroger over de eerste 9 maanden van 2023 het rendement voor vrijstelling wel behaald. Dit zorgt voor een teruggave energiebelasting van € 0,6 miljoen.
- Het realiseren van een nieuwe gasopwekinstallatie op rwzi Beverwijk wordt niet behaald. Hierdoor wordt minder groen gas opgewekt en verkocht. Dit zorgt voor een inkomstendaling van € 0,4 miljoen.

Biodiversiteit

We dragen bij aan een rijke biodiversiteit en een toekomstbestendige leefomgeving in ons beheergebied. Versterken van biodiversiteit maakt integraal onderdeel uit van de maatschappelijke



effecten Waterveiligheid, Voldoende water, Schoon Water en Gezond water. Bij die effecten is aanvullende informatie te vinden over de inzet op biodiversiteit.

Uitvoeringsagenda

Afgelopen periode is gewerkt aan een nieuwe uitvoeringsagenda biodiversiteit, in lijn met de visie biodiversiteit. Daarbij is ook inzichtelijk gemaakt wat we al doen binnen het thema biodiversiteit. De inhoud is mede vormgegeven met de opbrengst van een gespreksronde met het dagelijks bestuur. Na afronding en ambtelijke besluitvorming wordt de uitvoeringsagenda in het tweede kwartaal voorgelegd aan het algemeen bestuur.

Verbindingszone

De verbindingszone Amstelmeer-Zwanenwater is actief opgepakt door gesprekken te voeren met de acht pachters die het traject in beheer hebben. Voorafgaande aan deze gesprekken is door Landschap Noord-Holland (LNH)/Natuurlijke Zaken onderzoek gedaan naar wat de natuurwaarden zijn van dit gebied. Per pachter is een beheeradvies geschreven die past binnen de bedrijfsvoering van de pachter. Uit het onderzoek komt naar voren dat de pachters over het algemeen goed beheer voeren, de percelen worden veelal gebruikt voor hooiwinning en zijn waardevol voor de bedrijfsvoering van bedrijfsmatige pachters. De adviezen van LNH hebben voornamelijk betrekking op het ecologisch maaien waarbij tijdens de maairondes 15-30% van de vegetatie blijft staan. Het advies werd goed ontvangen door de pachters en zijn praktisch haalbaar. Door het sparen van vegetatie is de winst voor insecten, een soortgroep die behoorlijk onder druk staat, groot doordat voortplantingsgebieden, schuilgelegenheid en foerageergebied behouden blijft tijdens beheer. Ook broeden er graspiepers en patrijzen in het hoge gras en vinden kleine zoogdieren en hazen een plek om te schuilen en te migreren door het intensief beheerde agrarische landschap.

Exoten

In februari is het Beleidskader Invasieve exoten (23.0529304) vastgesteld. Invasieve exoten kunnen een risico vormen voor waterveiligheid, waterkwantiteit en waterkwaliteit en ecologie. Dit beleidsstuk geeft duidelijkheid over onze positie en werkwijze bij het aantreffen van invasieve exoten. We gaan inzetten op (1) preventie om schade en overlast te voorkomen, (2) monitoring en onderzoek om gericht en effectief te kunnen ingrijpen, (3) gebruik van een algemeen afwegingskader om de keuze voor een strategie per situatie te kunnen bepalen.

Datagedreven werken

In het Informatiebeleidsplan 2022-2025 (21.0935251) zijn onze ambities op het gebied van datagedreven werken uitgewerkt. Deze richten zich op het versterken van de hele dataketen (inwinnen, opslaan en delen/gebruiken van data), informatieveiligheid, gebruikersvriendelijkheid en op het ontwikkelen van de competenties om met moderne technologie om te gaan. In de afgelopen maanden heeft de data *governance* veel aandacht gekregen: hoe zorgen we ervoor dat de definities en kwaliteit van de data optimaal zijn?

Op 1 januari zijn we gestart met de omgevingswet en is de aansluiting op het digitaal stelsel omgevingswet een feit. Verder ontwikkelen we het zaakgericht werken door naar andere klantprocessen. Ook is het project Waterveiligheid 2030 van start gegaan. Hierin worden moderne data inwinning technieken en geavanceerde data-analyses ingezet om beter inzicht te krijgen in de kwaliteit van de keringen. Hiervoor is een nieuwe data infrastructuur opgezet, waarin grote hoeveelheden data van bijvoorbeeld sensoren en drones efficiënt opgeslagen en geanalyseerd kunnen worden. Deze infrastructuur wordt ook naar andere taakvelden uitgebreid.



6.2 Programmarapportages

Over de eerste vier maanden van 2024 zijn rapportages opgesteld van het HWBP, het uitvoeringsprogramma Baggeren en de regieprogramma's Wateropgave, Verbetering Boezemkades, Ruimtelijke adaptatie en Kaderrichtlijn Water. De Ruimtelijke adaptatie is een thema uit het waterprogramma en is daarom toegelicht in paragraaf 6.1 met de voortgang op de thema's. Hieronder is een samenvatting van de overige programmarapportages opgenomen met een toelichting op hoofdlijnen.

Hoogwaterbeschermingsprogramma

Onder het programma HWBP-2 vordert de realisatiefase van de projecten binnen de Markermeerdijken gestaag. Dit uit zich onder andere in de oplevering of vervroegde ingebruikname van enkele modules ('dijkvakken') en kunstwerken in het noordelijkste deel van het werk. Nu de werkzaamheden in het noordelijk deelgebied nagenoeg zijn afgerond, worden de projectorganisaties van de oorspronkelijke drie deelgebieden (noord, midden, zuid) geïntegreerd tot één. Er zijn vorderingen gemaakt in een deel van de langlopende wijzigingsdossiers met betrekking tot subsidiabiliteit. Over de resterende dossiers zijn we blijvend in gesprek met de subsidieverlener.

Met betrekking tot de toekomst van de Haukesschuitsluis (onderdeel van de Wieringermeerkering) zijn de ambtelijke gesprekken tussen de provincie Noord-Holland, de gemeente Hollands Kroon en HHNK verder opgepakt. De nieuw afgegeven regels en leidraden vanuit het beoordelings- en ontwerpinstrumentarium (BOI) vanuit het Rijk zorgen voor verdere vertraging in de planuitwerkingsfase van het project Den Oever-Den Helder. Voor de beide projecten in verkenningsfase Den Helder Havendijk en Helderse Zeewering zijn de subsidie beschikkingen afgegeven. De realisatiefase van het project Katwoude (modules 11a en 12a) is door de alliantie Markermeerdijken gestart.

Uitvoeringsprogramma Baggeren

Van de 5800 km watergangen die HHNK middels baggeren op diepte houdt, wordt jaarlijks circa 700 km getoetst op afmetingen. Begin 2023 is bepaald dat hiervan in 2024, 273 km moet worden gebaggerd. Door nader onderzoek en herprioriteren, is de prognose voor 2024 bijgesteld naar 291 km te baggeren waterlopen. Door de vele regen is er in januari weinig gebaggerd in het landelijke gebied. De verwachting is dat we dit in de loop van 2024 weer inhalen. De stedelijke baggerwerken zijn uitgevoerd volgens planning.

Er zijn diverse baggerwerken afgerond waaronder het baggeren van de stedelijke waterlopen die we in de gemeente Hollands Kroon hebben overgenomen en het baggerwerk knelpunten meren Krommenie.

Om schommelingen in kosten op te vangen is een baggervoorziening ingericht waaraan in 2024 € 4,6 miljoen wordt toegevoegd. De verwachte uitgaven zijn € 5,2 miljoen.

Programma Wateropgave (WO)

Wateropgave 1.5

In het eerste trial van 2024 is een uitgebreide test uitgevoerd van de boezemberging Vliegveld Bergen. De test is uitgevoerd in een periode van ruim twee weken. Op 20 februari werd er met de inlaat ongeveer 190.000 m³ water het gebied ingelaten in 24 uur. Vervolgens is dat water in de weken daarna weer gedoseerd afgevoerd via het defensiegemaal van de polder Bergemeer. Het



nieuwe gemaal van de polder Heerhugowaard is feestelijk geopend. Hiermee is ook dit project qua werkzaamheden afgerond. In 2024 resteert nog de oplevering vanuit de gemeente aan HHNK en de eigendomsoverdracht van de ondergrond. De werkzaamheden in de polder Eierland zijn in het eerste triaal van 2024 afgerond. Op enkele restpunten na is ook dit project afgerond.

Wateropgave 2

De eerste vijf projecten van het programma Wateropgave 2 zijn onder de omgevingswet ingediend en worden door vergunningverlening zo snel mogelijk in procedure gebracht. Het betreft de nieuwe berging in de Sammerspolder ten westen van Alkmaar, de aanpassingen in het watersysteem Callantsoog en de verbeteringen in de polders AB, Z en Anna Paulowna. Ook de optimalisatie van de bestaande waterbergingsgebieden wordt nader uitgewerkt en onderzocht. Verwachting is dat hiervoor in het najaar van 2024 de vergunningsprocedure wordt gestart. In januari 2024 is een viertal subsidieaanvragen ingediend.

Programma Verbetering Boezemkades (VBK-3)

In 2024 wordt naar verwachting 12 kilometer kering verbeterd met een besteding van € 13 tot € 15 miljoen. De overschrijding van de begroting van € 12,8 miljoen wordt veroorzaakt door het doorschuiven van kosten bij de projecten Starnmeer, Egmond-Heiloo en Westerlanderdijk. De Westerlanderdijk is na enige vertraging door natuurwetgeving begin 2024 gestart en zal in april worden opgeleverd. Ook het project Starnmeer is na een stroeve start eind 2023 nu volop in uitvoering. Verwacht wordt dat de achterstand uit 2023 dit jaar wordt ingelopen waardoor de prognose voor 2024 met € 1,5 miljoen toeneemt. Voor het project de Gors (Oudelandsdijkje) worden verschillende scenario's uitgewerkt om onder de stikstofnorm te komen. Verwacht wordt dat de voorgestelde maatregelen, zoals de inzet van elektrisch materieel, leiden tot een hogere raming en mogelijk invloed hebben op de planning. Het huidige raamcontract ingenieursdiensten eindigt eind 2024. Op basis van de evaluatie van het huidige raamcontract en de resterende opgave uit de toetsing, wordt momenteel een nieuw raamcontract opgezet. Zo kunnen we tot eind 2030 opnieuw in een samenwerkingsverband gebruik maken van ingenieursdiensten van adviesbureaus. Met het afronden van de huidige toets ronde kunnen we dit jaar de definitieve scope vaststellen voor het VBK-programma t/m 2030. Op basis van de definitieve scope wordt duidelijk of het huidige programmabudget toereikend is en programmeren we de projecten over de jaren. De interne uren blijven achter t.o.v. de begroting vanuit de afdelingen. Daardoor zijn we meer afhankelijk van de markt en leidt dit tot hogere planvormingskosten. We zijn met de betreffende clusterhoofden in gesprek over een structurele aanpak.

Programma Kaderrichtlijn Water (KRW)

De maatschappelijke en bestuurlijke belangstelling voor de KRW neemt toe nu de einddatum voor het behalen van de doelen in 2027 dichterbij komt. Landelijk wordt via een KRW-impuls aangestuurd op versnelling en aanscherpingen in het Nederlandse KRW-aanpak. We werken samen met het Rijk aan de invulling van de tussenevaluatie van de KRW die volgt in het najaar van 2024. Ook stemmen we af over de dossiervorming voor de eindverantwoording in 2027. Op basis van de bevindingen van de voor HHNK uitgevoerde juridische *quickscan* en de recentere inzichten, werken we aan een aanvullend Impulsprogramma KRW 2024-2027. Eind maart 2024 staat de teller van het Landbouwportaal op ruim 2100 aanmeldingen. In het bestuurlijk overleg Samenwerkingen aan Bodem & Water is de intentie uitgesproken het Landbouwportaal voort te zetten na 2024 en parallel het Landbouwportaal 2.0 te verkennen in relatie tot de ontwikkeling van het Provinciaal Programma Landelijk Gebied (PPLG). Voor het project Natte infrastructuur Noordkop zijn we bezig met de afronding van de (architectonisch) voorontwerpen. De strategie voor de gebiedsregeling is bepaald



en we zijn gestart met de vergunningaanvragen. We geven actief uitvoering aan verschillende gebiedsgerichte samenwerkingen en voeren onderzoeken uit in prioritaire KRW-gebieden, waaronder de Uitgeester- en Heemskerkerbroekpolder, de Oosterdel en de Weidsepolders. In een aantal KRW-gebieden hebben we een verdieping van de watersysteemanalyses en aanvullende monitoring uitgevoerd. We verkennen het oplossen van diverse vismigratieknelpunten en kansen voor de aanleg van natuurvriendelijke oevers.

Programma Ruimtelijke Adaptatie (RA)

De Ruimtelijke Adaptatie opgave vraagt om een meerjarige verankering van de samenwerking in de werkregio om gezamenlijk de Deltaplan Ruimtelijke adaptatie (DPRA) doelstelling van 2050 te behalen. Voor samenwerking is een organisatiestructuur, financiering en capaciteit nodig. Alle 26 gemeenten, PWN, Provincie Noord-Holland en HHNK hebben hiervoor een overeenkomst getekend om de samenwerking kracht bij te zetten en te verankeren voor de komende jaren. Vanuit het klimaatnetwerk Samen Blauwgroen zijn twee interessante webinars georganiseerd over klimaatadaptatie in de geschiedenis (hoe ging men vroeger om met klimaatextremen) en burgerparticipatie in klimaatadaptatie (hoe dan?). Door zo vroeg mogelijk in het proces betrokken te zijn bij ontwikkelingen in ons beheergebied kunnen we meedenken aan een toekomstbestendige inrichting. Bij de ontwikkeling van de woonwijk Oostflank in Purmerend zijn de thema's van water en bodem sturend in de ruimtelijke ontwikkeling opgenomen en worden kansen voor klimaatbestendigheid en een robuust watersysteem gecreëerd. Het gemaal 'de Waardse Dijk' is op 25 maart feestelijk geopend. De bouw van het gemaal is van belang om de aanleg van de spooronderdoorgang in het Stationskwartier Dijk en Waard mogelijk te maken en tegelijkertijd de polder Heerhugowaard klimaatrobuuster te maken. Ook deltacommissaris Co Verdaas bracht een bezoek aan Dijk en Waard om het gemaal en de gebiedsontwikkeling te zien.



7. Afkortingenlijst

ARBO	Arbidsomstandigheden
BIO	Baseline Informatiebeveiliging Overheid
BRK	Basisregistratie Kadaster
BZB	basiszuiveringsbeelden
CBO	Crisisbeheerorganisatie
CING	Crisisbeheersing in de genen
DPRA	Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie
fte	Full-time equivalent (werknemer voor 36 uur per week)
HHNK	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
HULOK	Hensbroek, Ursem, Langereis, Opmeer en Koggenland
HVC	Huisvuilcentrale
HWBP	Hoogwaterbeschermingsprogramma
IBA	Individuele Behandeling Afvalwater
IV	Informatieveiligheid
KEP	Klimaat- en Energieprogramma
km	kilometer
KRW	Kaderrichtlijn Water
kWh	kilowattuur
LBO2	Landelijke Beoordelingsronde Overstromingskans primaire keringen (tweede ronde)
LBP	Landbouwportaal
LNH	Landschap Noord-Holland
LV WOZ	Landelijke Voorziening WOZ
MJP	Meerjarenperspectief
MVO	Maatschappelijk verantwoorde overheid
NIS2	<i>Network and Information Security 2 Directive</i>
NWB	Nederlandse Waterschapsbank
PPA	<i>Power Purchase Agreement</i>
PPLG	Provinciaal Programma Landelijk Gebied
RAAZ	regio Amsterdam-Zaansreek
RI&E	Risico-inventarisatie en evaluatie
rwzi	Rioolwaterzuiveringsinstallatie
SDE	Stimulering duurzame energieproductie
SDI	Slibdrooginstallatie
SDG	<i>Sustainable development goal</i>
SPP	Strategisch Personeelsplan
Stowa	Stichting Toegepast Onderzoek Waterbeheer
VBK	Verbetering Boezemkades
Woo	Wet Open Overheid
WOZ	Waardering Onroerende Zaken
ZUIB	Zuiveringsheffing Bedrijven